

Publicatieblad

van de Europese Unie

L 337

Uitgave
in de Nederlandse taal

Wetgeving

54e jaargang
20 december 2011

Inhoud

I Wetgevingshandelingen

VERORDENINGEN

- ★ **Verordening (EU) nr. 1310/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 2011 tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1083/2006 van de Raad wat terugvorderbare steun, financiële instrumentering en bepaalde voorschriften aangaande de uitgavenstaat betreft** 1
- ★ **Verordening (EU) nr. 1311/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 2011 tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1083/2006 van de Raad wat betreft sommige bepalingen in verband met het financiële beheer voor bepaalde lidstaten die ten aanzien van hun financiële stabiliteit ernstige moeilijkheden ondervinden of daardoor worden bedreigd** 5

RICHTLIJNEN

- ★ **Richtlijn 2011/95/EU van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 2011 inzake normen voor de erkenning van onderdanen van derde landen of staatlozen als personen die internationale bescherming genieten, voor een uniforme status voor vluchtelingen of voor personen die in aanmerking komen voor subsidiaire bescherming, en voor de inhoud van de verleende bescherming** 9

Rectificaties

- ★ **Rectificatie van Verordening (EG) nr. 661/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 betreffende typegoedkeuringsvoorschriften voor de algemene veiligheid van motorvoertuigen, aanhangwagens daarvan en daarvoor bestemde systemen, onderdelen en technische eenheden (PB L 200 van 31.7.2009)** 27

Prijs: 3 EUR

NL

Besluiten waarvan de titels mager zijn gedrukt, zijn besluiten van dagelijks beheer die in het kader van het landbouwbeleid zijn genomen en die in het algemeen een beperkte geldigheidsduur hebben.

Besluiten waarvan de titels vet zijn gedrukt en die worden voorafgegaan door een sterretje, zijn alle andere besluiten.

I

(Wetgevingshandelingen)

VERORDENINGEN

VERORDENING (EU) Nr. 1310/2011 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

van 13 december 2011

tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1083/2006 van de Raad wat terugvorderbare steun, financiële instrumentering en bepaalde voorschriften aangaande de uitgavenstaat betreft

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 177,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Na toezending van het ontwerp van wetgevingshandeling aan de nationale parlementen,

Gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité ⁽¹⁾,

Na raadpleging van het Comité van de Regio's,

Handelend volgens de gewone wetgevingsprocedure ⁽²⁾,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De lidstaten hebben tijdens de programmeringsperiode 2000-2006 positieve ervaringen opgedaan met regelingen voor terugvorderbare steun op het niveau van concrete acties en hebben die regelingen daarom voortgezet of zijn begonnen met de uitvoering van regelingen voor terugvorderbare steun in de huidige programmeringsperiode 2007-2013. Sommige lidstaten hebben ook beschrijvingen van die regelingen opgenomen in hun programmeringsdocumenten, die door de Commissie zijn goedgekeurd.

⁽¹⁾ Advies van 27 oktober 2011 (nog niet bekendgemaakt in het Publicatieblad).

⁽²⁾ Standpunt van het Europees Parlement van 1 december 2011 (nog niet bekendgemaakt in het Publicatieblad) en besluit van de Raad van 12 december 2011.

- (2) Verordening (EG) nr. 1083/2006 van de Raad van 11 juli 2006 houdende algemene bepalingen inzake het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling, het Europees Sociaal Fonds en het Cohesiefonds ⁽³⁾ stelt financiële instrumenten met precieze gebieden en toepassingen vast. De door de lidstaten toegepaste regelingen voor terugvorderbare steun in de vorm van terugbetaalbare subsidies en door de beheersautoriteiten via intermediairs beheerde kredietlijnen worden echter niet op passende wijze behandeld door de bepalingen inzake financiële instrumentering, noch door andere bepalingen van Verordening (EG) nr. 1083/2006. Het is daarom nodig dat overeenkomstig artikel 11, lid 1, van Verordening (EG) nr. 1081/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 5 juli 2006 betreffende het Europees Sociaal Fonds ⁽⁴⁾, dat reeds bepaalt dat de steun de vorm kan aannemen van terugbetaalbare subsidies, Verordening (EG) nr. 1083/2006 zodanig wordt gewijzigd dat de structuurfondsen terugvorderbare steun mogen medefinancieren. Onder deze wijziging dienen terugbetaalbare subsidies te vallen, alsmede, kredietlijnen die door de beheersautoriteit worden beheerd via intermediairs die financiële instellingen zijn.

- (3) Gegeven het feit dat de via terugvorderbare steun gebruikte financiële middelen geheel of gedeeltelijk door de begunstigden worden terugbetaald, is het nodig dat passende bepalingen worden ingevoerd voor het hergebruik van de terugvorderbare steun die is terugbetaald voor hetzelfde doel of in overeenstemming met de doelstellingen van het operationele programma in kwestie, opdat de middelen die worden terugbetaald naar behoren worden geïnvesteerd en de door de Unie verstrekte steun zo effectief mogelijk wordt gebruikt.

- (4) Er moet worden verduidelijkt dat de bepalingen inzake grote projecten, inkomstgenererende projecten en de duur van concrete acties in beginsel niet mogen worden toegepast op acties op het gebied van financiële instrumentering, aangezien die bepalingen eerder bedoeld zijn voor andere soorten acties.

⁽³⁾ PB L 210 van 31.7.2006, blz. 25.

⁽⁴⁾ PB L 210 van 31.7.2006, blz. 12.

- (5) Er is een noodzaak de transparantie van het uitvoeringsproces te vergroten en voor een passende monitoring door zowel de lidstaten als de Commissie van de implementatie van acties op het gebied van financiële instrumentering te zorgen, onder meer om de lidstaten in staat te stellen passende informatie aan de Commissie te verstrekken over het soort opgerichte instrumenten en de door deze instrumenten in het veld ondernomen relevante acties. Het is daarom noodzakelijk een bepaling inzake rapportage betreffende acties op het gebied van, financiële instrumentering in te voeren. Deze rapportage zou de Commissie ook in staat stellen om de algemene prestaties van de financiële instrumenten beter te beoordelen en een overzicht te geven van de vorderingen die op het niveau van de Unie en de lidstaten zijn geboekt.
- (6) Om te zorgen voor de naleving van artikel 61, lid 2, van Verordening (EG, Euratom) nr. 1605/2002 van de Raad van 25 juni 2002 houdende het Financieel Reglement van toepassing op de algemene begroting van de Europese Gemeenschappen ⁽¹⁾ moet de bij de Commissie in te dienen uitgavenstaat alle informatie verstrekken die de Commissie nodig heeft om transparante rekeningen op te stellen die een getrouw beeld geven van het vermogen van de Unie en de uitvoering van de begroting. Daartoe moet er bij elke uitgavenstaat een bijlage worden gevoegd met gegevens over de totale uitgaven die zijn betaald voor de oprichting van of bijdrage aan financiële instrumentering en over het bedrag van voorschotten die zijn betaald aan de begunstigden in het kader van staatssteun. Het model van de bijlage wordt met het oog op de rechtszekerheid en de consistentie gedefinieerd in een bijlage bij Verordening (EG) nr. 1083/2006. De praktische uitvoering van de gegevensverzameling voor de bijlage, moet evenwel plaatsvinden op nationaal niveau en mag, voor zover dat in het toepasselijke rechtskader mogelijk is, niet leiden tot een wijziging van nationale computersystemen.
- (7) De wijzigingen met betrekking tot de vormen en het hergebruik van terugvorderbare steun en tot de uitsluiting van de bepalingen inzake grote projecten, inkomstgenererende projecten en de duur van concrete acties van de toepassing op projecten die onder artikel 44 vallen (acties op het gebied van financiële instrumentering) hebben tot doel voor meer rechtszekerheid en duidelijkheid te zorgen voor wat betreft de toepassing van een bestaande praktijk op deze terreinen vanaf het begin van de subsidiabiliteitsperiode, als vastgesteld bij Verordening (EG) nr. 1083/2006. Daarom moeten deze wijzigingen met terugwerkende kracht gelden vanaf het begin van de huidige programmeringsperiode 2007-2013.
- (8) Verordening (EG) nr. 1083/2006 moet daarom dienovereenkomstig worden gewijzigd,

HEBLEN DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

Verordening (EG) nr. 1083/2006 wordt als volgt gewijzigd:

⁽¹⁾ PB L 248 van 16.9.2002, blz. 1.

- 1) In artikel 2 worden de volgende punten toegevoegd:

- „8. „terugbetaalbare subsidie”: een directe financiële bijdrage door middel van een donatie die geheel of gedeeltelijk terugbetaalbaar is zonder rente;
9. „kredietlijn”: een financiële faciliteit waarvan de begunstigde de financiële bijdrage kan opnemen, die geheel of gedeeltelijk terugvorderbaar kan zijn, voor uitgaven die de begunstigde heeft gemaakt en die gestaafd worden met vereffende facturen of met boekingsstukken met vergelijkbare bewijskracht.”.

- 2) In hoofdstuk II van titel III wordt het volgende deel ingevoegd:

„DEEL 3 BIS

Terugvorderbare steun

Artikel 43 bis

Vormen van terugvorderbare steun

1. Als onderdeel van een operationeel programma kunnen de structuurfondsen terugvorderbare steun in een van onderstaande vormen medefinancieren:

- a) terugbetaalbare subsidies; of
- b) kredietlijnen die door de beheersautoriteit worden beheerd via intermediairs die financiële instellingen zijn.

2. De uitgavenstaat betreffende terugvorderbare steun wordt ingediend overeenkomstig artikel 78, leden 1 tot en met 5.

Artikel 43 ter

Hergebruik van terugvorderbare steun

De terugvorderbare steun die is terugbetaald aan het orgaan dat die steun heeft verleend of aan een andere bevoegde autoriteit van de lidstaat wordt opnieuw gebruikt voor hetzelfde doel of in lijn met de doelstellingen van het desbetreffende operationele programma. De lidstaten zorgen ervoor dat de terugvorderbare steun op afdoende wijze wordt opgetekend in het boekhoudsysteem van het desbetreffende orgaan of de desbetreffende autoriteit.”.

- 3) Het volgende artikel wordt ingevoegd:

„Artikel 44 bis

Niet-toepassing van bepaalde bepalingen

De artikelen 39, 55 en 57 zijn niet van toepassing op onder artikel 44 vallende concrete acties.”.

4) Artikel 67 wordt als volgt gewijzigd:

a) in de eerste alinea van lid 2 wordt het volgende punt toegevoegd:

„j) de vorderingen op het gebied van de financiering en de implementatie van acties op het gebied van financiële instrumentering als gedefinieerd in artikel 44, namelijk:

i) beschrijving van de actie op het gebied van financiële instrumentering en de implementatieregelingen;

ii) aanduiding van de entiteiten die de actie op het gebied van financiële instrumentering implementeren, inclusief die welke optreden via holdingfondsen;

iii) bedragen van de steun uit de structuurfondsen en nationale medefinanciering die aan de actie op het gebied van financiële instrumentering worden betaald;

iv) bedragen van de steun uit de structuurfondsen en nationale medefinanciering die door de actie op het gebied van financiële instrumentering zijn betaald.”;

b) het volgende lid wordt toegevoegd:

„5. Uiterlijk 1 oktober van elk jaar verstrekt de Commissie een samenvatting van de gegevens over de vorderingen op het vlak van financiering en implementatie van de acties op het gebied van financiële instrumentering die haar overeenkomstig artikel 67, lid 2, onder j), worden toegestuurd door de beheersautoriteiten.”.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Straatsburg, 13 december 2011.

Voor het Europees Parlement
De voorzitter
J. BUZEK

Voor de Raad
De voorzitter
M. SZPUNAR

5) Het volgende artikel wordt ingevoegd:

„Artikel 78 bis

Voorschrift inzake de verstrekking van bijkomende informatie in de uitgavenstaat inzake acties op het gebied van financiële instrumentering en aan de begunstigden betaalde voorschotten in het kader van staatssteun

In een bijlage bij elke bij de Commissie in te dienen uitgavenstaat, opgesteld volgens het model van bijlage V, wordt de volgende informatie opgenomen over de totale uitgaven die in de uitgavenstaat zijn opgenomen:

a) voor acties op het gebied van financiële instrumentering als gedefinieerd in artikel 44 en opgenomen in artikel 78, lid 6, de totale uitgaven voor het oprichten van of bijdragen aan dergelijke fondsen of holdingfondsen en de overeenkomstige overheidsbijdrage;

b) voor voorschotten die zijn betaald in het kader van staatssteun overeenkomstig artikel 78, lid 2, de totale bedragen die in de vorm van voorschotten zijn uitbetaald aan de begunstigden door het orgaan dat de subsidie verleent, en de overeenkomstige overheidsbijdrage.”.

6) De tekst opgenomen in de bijlage bij deze verordening wordt aan Verordening (EU) nr. 1083/2006 toegevoegd als bijlage V.

Artikel 2

Deze verordening treedt in werking op de derde dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Artikel 1, leden 1, 2 en 3, zijn met terugwerkende kracht van toepassing met ingang van 1 januari 2007.

BIJLAGE

„BIJLAGE V

Bijlage bij de uitgavenstaat als bedoeld in artikel 78 bis

Referentie operationeel programma (CCI-nr): .....

Naam operationeel programma: .....

Datum van voorlopige afsluiting van de rekeningen: .....

Datum van indiening bij de Commissie: .....

Acties op het gebied van financiële instrumentering als bedoeld in artikel 78, lid 6 (cumulatieve bedragen):

Prioritaire as	Grondslag voor de berekening van de communautaire bijdrage (overheidsuitgave of totaal)	2007-2015	
		Totaalbedrag subsidiabele uitgaven waarvan opgave is gedaan overeenkomstig artikel 78, lid 6	Overeenkomstige overheidsbijdrage
Prioritaire as 1			
Prioritaire as 2			
Prioritaire as 3			
Totaal			

In het kader van staatssteun betaalde voorschotten (artikel 78, lid 2) (cumulatieve bedragen):

Prioritaire as	Grondslag voor de berekening van de communautaire bijdrage (overheidsuitgave of totaal)	2007-2015	
		Totaalbedrag subsidiabele uitgaven, waarvan opgave is gedaan overeenkomstig artikel 78, lid 2	Overeenkomstige overheidsbijdrage
Prioritaire as 1			
Prioritaire as 2			
Prioritaire as 3			
Totaal			

NB: Als een operationeel programma meerdere doelstellingen heeft of uit meerdere fondsen wordt gefinancierd, moeten bij de prioritaire as de betrokken doelstelling(en) en fonds(en) worden vermeld.”.

**VERORDENING (EU) Nr. 1311/2011 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD
van 13 december 2011**

tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1083/2006 van de Raad wat betreft sommige bepalingen in verband met het financiële beheer voor bepaalde lidstaten die ten aanzien van hun financiële stabiliteit ernstige moeilijkheden ondervinden of daardoor worden bedreigd

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 177,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Na toezending van het ontwerp van wetgevingshandeling aan de nationale parlementen,

Gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité ⁽¹⁾,

Na raadpleging van het Comité van de Regio's,

Handelend volgens de gewone wetgevingsprocedure ⁽²⁾,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De ongekende wereldwijde financiële crisis en economische neergang hebben de economische groei en de financiële stabiliteit ernstig geschaad, en de financiële, economische en maatschappelijke omstandigheden in verscheidene lidstaten aanzienlijk verslechterd. Met name bepaalde lidstaten kampen met ernstige moeilijkheden of worden daardoor bedreigd, in het bijzonder wat hun economische groei en financiële stabiliteit betreft, en kennen een oplopend tekort en een verslechterende schuldenpositie, mede als gevolg van het internationale economische en financiële klimaat.
- (2) Hoewel reeds belangrijke maatregelen zijn genomen om de negatieve effecten van de crisis op te vangen, waaronder wijzigingen van het wetgevend kader, doen de gevolgen van de financiële crisis voor de reële economie, de arbeidsmarkt en de burgers zich op grote schaal voelen. De druk op de nationale financiële middelen neemt toe en er moeten dringend verdere stappen worden genomen om die druk te verlichten door maximaal en optimaal gebruik van de financiering in het kader van de structuurfondsen en het Cohesiefonds.
- (3) Ingevolge artikel 122, lid 2, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, dat in de mogelijkheid voorziet dat de Unie financiële bijstand aan een lidstaat verleent in geval van moeilijkheden of ernstige dreiging van grote moeilijkheden die worden veroorzaakt door buitengewone gebeurtenissen die deze lidstaat niet kan

beheersen, is bij Verordening (EU) nr. 407/2010 van de Raad van 11 mei 2010 houdende instelling van een Europees financieel stabilisatiemechanisme ⁽³⁾ een mechanisme ingesteld voor de instandhouding van de financiële stabiliteit van de Unie.

- (4) Bij Uitvoeringsbesluit 2011/77/EU van de Raad ⁽⁴⁾ en Uitvoeringsbesluit 2011/344/EU van de Raad ⁽⁵⁾ is aan Ierland respectievelijk Portugal dergelijke financiële bijstand verleend.
- (5) Griekenland had reeds vóór de inwerkingtreding van Verordening (EU) nr. 407/2010 te kampen met ernstige moeilijkheden ten aanzien van zijn financiële stabiliteit. Daarom kon de financiële bijstand aan Griekenland niet op die verordening worden gebaseerd.
- (6) Het akkoord tussen de kredietverstrekkers (Intercreditor Agreement) en de leningsovereenkomst (Loan Facility Agreement) voor Griekenland van 8 mei 2010 is op 11 mei 2010 in werking getreden. In het akkoord tussen de kredietverstrekkers wordt bepaald dat deze onverminderd van kracht blijft gedurende een programmaperiode van drie jaar, zolang er bedragen uitstaan in het kader van de leningsovereenkomst.
- (7) Bij Verordening (EG) nr. 332/2002 van de Raad van 18 februari 2002 houdende instelling van een mechanisme voor financiële ondersteuning op middellange termijn van de betalingsbalansen van de lidstaten ⁽⁶⁾, is een instrument ingesteld waarmee de Raad in geval van moeilijkheden of ernstig dreigende moeilijkheden in de betalingsbalans van een lidstaat die niet aan de euro deelneemt, financiële ondersteuning op middellange termijn moet verlenen.
- (8) Bij de Beschikkingen 2009/102/EG ⁽⁷⁾, 2009/290/EG ⁽⁸⁾ en 2009/459/EG ⁽⁹⁾ van de Raad is dergelijke financiële bijstand verleend aan respectievelijk Hongarije, Letland en Roemenië.
- (9) De periode waarin Ierland, Hongarije, Letland, Portugal en Roemenië over financiële bijstand kunnen beschikken, is vastgesteld in de desbetreffende besluiten en beschikkingen van de Raad. De periode waarin financiële bijstand voor Hongarije beschikbaar werd gesteld, is op 4 november 2010 verstreken.

⁽¹⁾ Advies van 27 oktober 2011 (nog niet bekendgemaakt in het Publicatieblad).

⁽²⁾ Standpunt van het Europees Parlement van 1 december 2011 (nog niet bekendgemaakt in het Publicatieblad) en besluit van de Raad van 12 december 2011.

⁽³⁾ PB L 118 van 12.5.2010, blz. 1.

⁽⁴⁾ PB L 30 van 4.2.2011, blz. 34.

⁽⁵⁾ PB L 159 van 17.6.2011, blz. 88.

⁽⁶⁾ PB L 53 van 23.2.2002, blz. 1.

⁽⁷⁾ PB L 37 van 6.2.2009, blz. 5.

⁽⁸⁾ PB L 79 van 25.3.2009, blz. 39.

⁽⁹⁾ PB L 150 van 13.6.2009, blz. 8.

- (10) De periode waarin Griekenland over de financiële bijstand in het kader van het akkoord tussen de kredietverstrekkers en de leningsovereenkomst kan beschikken, verschilt naargelang de lidstaat die aan deze instrumenten deelneemt.
- (11) Op 11 juli 2011 hebben de ministers van Financiën van de 17 lidstaten van de eurozone het Verdrag tot instelling van het Europees Stabiliteitsmechanisme (ESM) ondertekend. Op grond van dat verdrag, dat volgt op Besluit 2011/199/EU van de Europese Raad van 25 maart 2011 tot wijziging van artikel 136 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie met betrekking tot een stabiliteitsmechanisme voor de lidstaten die de euro als munt hebben⁽¹⁾, zal het ESM tegen 2013 de taken op zich nemen die momenteel worden uitgevoerd door de Europese Faciliteit voor financiële stabiliteit (EFSF) en het Europees financieel stabilisatiemechanisme (EFSM). Derhalve dient in deze verordening reeds met het ESM rekening te worden gehouden.
- (12) In zijn conclusies juicht de Europese Raad van 23 en 24 juni 2011 het voornemen van de Commissie toe om te zorgen voor sterkere synergieën tussen het kredietprogramma voor Griekenland en de fondsen van de Unie, en ondersteunt hij de inspanningen om Griekenland meer in staat te stellen de middelen van de Unie aan te spreken teneinde de groei en de werkgelegenheid te stimuleren door zich opnieuw te richten op het verbeteren van het concurrentievermogen en het scheppen van werkgelegenheid. Bovendien verwelkomt en ondersteunt de Raad in de conclusies dat de Commissie samen met de lidstaten een veelomvattend programma van technische bijstand voor Griekenland uitwerkt. Deze wijziging van Verordening (EG) nr. 1083/2006 van de Raad van 11 juli 2006 houdende algemene bepalingen inzake het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling, het Europees Sociaal Fonds en het Cohesiefonds⁽²⁾ draagt bij tot die synergie-inspanningen.
- (13) Om het beheer van de financiering van de Unie te vergemakkelijken, om bij te dragen tot snellere investeringen in de lidstaten en in de regio's en om de beschikbaarheid van financiële middelen ter uitvoering van het cohesiebeleid te verbeteren, moet, wanneer zulks gerechtvaardigd is en onverminderd de programmeringsperiode 2014-2020, tijdelijk worden toegestaan dat de tussentijdse betalingen en de saldobetalingen uit de structuurfondsen en het Cohesiefonds worden verhoogd met een bedrag gelijk aan tien procentpunten meer dan het geldende medefinancieringspercentage voor elke prioritaire as voor lidstaten die ernstige moeilijkheden ondervinden wat hun financiële stabiliteit betreft en die hebben verzocht om voor deze maatregel in aanmerking te komen. De vereiste nationale bijdrage zal daarom dienovereenkomstig worden verlaagd. Gelet op de tijdelijke aard van de verhoging en teneinde de oorspronkelijke medefinancieringspercentages te handhaven als referentiepunt voor de berekening van de tijdelijk verhoogde bedragen, zouden de uit het mechanisme voortvloeiende wijzigingen niet mogen worden meegenomen in het in het operationeel programma opgenomen financieel plan. Wel kan het nodig zijn dat operationele programma's moeten worden geactualiseerd teneinde de fondsen vooral aan te wenden ten bate van het concurrentievermogen, de groei en de werkgelegenheid en om de doelstellingen van die programma's af te stemmen op het lagere totaalbedrag aan beschikbare middelen.
- (14) De lidstaat die de Commissie om een afwijking op grond van artikel 77, lid 2, van Verordening (EG) nr. 1083/2006 verzoekt, moet in zijn verzoek duidelijk aangeven vanaf welke datum hij meent dat de afwijking gerechtvaardigd zou zijn. De betrokken lidstaat dient in zijn verzoek alle gegevens over zijn macro-economische en begrotingssituatie over te leggen die nodig zijn om aan te tonen dat er geen middelen voor de nationale bijdrage beschikbaar zijn. Er dient eveneens duidelijk uit te blijken dat een verhoging van de betalingen uit hoofde van de afwijking noodzakelijk is om de verdere uitvoering van de operationele programma's te garanderen, en dat de absorptiecapaciteit problematisch blijft, zelfs wanneer de in bijlage III bij Verordening (EG) nr. 1083/2006 vastgestelde maxima voor medefinancieringspercentages worden gebruikt. De betrokken lidstaat moet voorts meedelen op basis van welk besluit of welke beschikking van de Raad of op basis van welke andere rechtshandeling hij voor de afwijking in aanmerking komt. De Commissie dient na te gaan of de overgelegde gegevens correct zijn, en over een termijn van 30 dagen te rekenen vanaf de datum van indiening te beschikken om bezwaar te maken. Teneinde afwijkingen effectief en operationeel te maken, dient te worden bepaald dat, bij het uitblijven van bezwaren van de Commissie, het verzoek van de lidstaat gerechtvaardigd moet worden geacht. De Commissie dient evenwel de bevoegdheid te worden verleend om, door middel van uitvoeringshandelingen, een besluit te nemen over eventuele bezwaren tegen het verzoek van een lidstaat; dit besluit wordt met redenen omkleed.
- (15) De regels inzake de berekening van de tussentijdse betalingen en de saldobetalingen voor de operationele programma's gedurende de periode waarin de lidstaten financiële bijstand krijgen voor het aanpakken van de ernstige moeilijkheden ten aanzien van hun financiële stabiliteit, moeten dienovereenkomstig worden herzien.
- (16) Het is nodig te zorgen voor een adequate verslaglegging over de aanwending van de verhoogde bedragen die beschikbaar worden gesteld aan de lidstaten die genieten van een tijdelijke verhoging van de tussentijdse betalingen en saldobetalingen overeenkomstig artikel 77, lid 2, van Verordening (EG) nr. 1083/2006.
- (17) Na afloop van de periode waarin de financiële bijstand beschikbaar is gesteld, zou het in het kader van de evaluaties die worden verricht overeenkomstig artikel 48, lid 3, van Verordening (EG) nr. 1083/2006, nodig kunnen blijken om onder meer te beoordelen of met de vermindering van de nationale medefinanciering aanzienlijk wordt afgeweken van de oorspronkelijk gestelde doelen. Een dergelijke evaluatie zou tot de herziening van het operationele programma kunnen leiden.
- (18) Aangezien de ongekende crisis die de internationale financiële markten treft en de economische neergang, die de financiële stabiliteit van verscheidene lidstaten ernstig hebben geschaad, een snelle reactie nodig maken teneinde de effecten op de economie als geheel tegen te gaan, moet deze verordening zo snel mogelijk in werking

(1) PB L 91 van 6.4.2011, blz. 1.

(2) PB L 210 van 31.7.2006, blz. 25.

treden. Gezien de uitzonderlijke situatie waarin de betrokken lidstaten verkeren, moet deze met terugwerkende kracht van toepassing worden met ingang van hetzij het begrotingsjaar 2010, hetzij de datum waarop de financiële steun beschikbaar is gesteld, afhankelijk van de status van de verzoekende lidstaat, voor de perioden waarin de lidstaten financiële steun hebben ontvangen van de Unie of van andere lidstaten uit de eurozone om ernstige moeilijkheden ten aanzien van hun financiële stabiliteit aan te pakken,

(19) Indien een tijdelijke verhoging van tussentijdse betalingen of saldobetalingen beoogd wordt overeenkomstig de afwijking krachtens artikel 77, lid 2, van Verordening (EG) nr. 1083/2006, moet deze verhoging tevens worden gezien in het kader van de budgettaire beperkingen waarmee alle lidstaten kampen, die naar behoren in aanmerking moeten worden genomen in de algemene begroting van de Europese Unie. Voorts dient de toepassing van dit mechanisme, dat in de eerste plaats is bedoeld om specifieke actuele problemen aan te pakken, beperkt te worden in de tijd. Dit mechanisme dient derhalve met ingang van 1 januari 2010 te worden toegepast en uiterlijk op 31 december 2013 te verstrijken.

(20) Verordening (EG) nr. 1083/2006 dient derhalve dienovereenkomstig te worden gewijzigd,

HEBLEN DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

Artikel 77 van Verordening (EG) nr. 1083/2006 wordt vervangen door:

„Artikel 77

Gemeenschappelijke bepalingen betreffende de berekening van de tussentijdse betalingen en de saldobetalingen

1. De tussentijdse betalingen en de saldobetalingen worden berekend door het in de beschikking tot goedkeuring van het operationele programma bepaalde medefinancieringspercentage voor elke prioritaire as toe te passen op de subsidiabele uitgaven die in het kader van die prioritaire as zijn vermeld op basis van een door de certificeringsautoriteit gecertificeerde uitgavenstaat.

2. In afwijking van artikel 53, lid 2, en artikel 53, lid 4, tweede zin, alsmede van de in bijlage III vastgestelde maxima, worden tussentijdse betalingen en saldobetalingen verhoogd met een bedrag dat gelijk is aan tien procentpunten meer dan het voor elke prioritaire as geldende medefinancieringspercentage, zonder meer dan honderd procent te mogen bedragen, en dat wordt toegepast op het bedrag van de subsidiabele uitgaven die recent zijn gedeclareerd in elke gecertificeerde uitgavenstaat die een lidstaat indient gedurende de periode waarin hij aan een van de volgende voorwaarden voldoet:

- a) hij ontvangt financiële bijstand overeenkomstig Verordening (EU) nr. 407/2010 van de Raad van 11 mei 2011 houdende instelling van een Europees financieel stabilisatiemechanisme (*) of hij ontvangt vóór de inwerkingtreding van die verordening financiële bijstand van andere lidstaten uit de eurozone;
- b) hij ontvangt financiële bijstand op middellange termijn overeenkomstig Verordening (EG) nr. 332/2002 van de Raad (**);
- c) hij ontvangt financiële bijstand overeenkomstig het Verdrag tot instelling van het Europees Stabiliteitsmechanisme ingevolge de inwerkingtreding ervan.

3. Een lidstaat die van een afwijking krachtens lid 2 wenst te genieten, dient een schriftelijk verzoek in bij de Commissie uiterlijk op 21 februari 2012, dan wel uiterlijk twee maanden te rekenen vanaf de datum waarop de lidstaat aan één van de in lid 2 genoemde voorwaarden voldoet.

4. In zijn verzoek krachtens lid 3 motiveert de lidstaat de redenen waarom een afwijking noodzakelijk is, door het overleggen van de gegevens die nodig zijn om aan te tonen:

- a) dat de middelen voor het nationale bedrag niet beschikbaar zijn, ter staving waarvan gegevens over de macro-economische en de begrotingssituatie worden overgelegd;
- b) dat een verhoging van de in lid 2 bedoelde betalingen noodzakelijk is om de verdere uitvoering van de operationele programma's te garanderen;
- c) de problemen aanhouden, zelfs wanneer de in bijlage III vastgestelde maxima voor de medefinancieringspercentages worden gebruikt;
- d) dat hij aan één van de in lid 2, onder a), b) of c), genoemde voorwaarden voldoet door een referentie aan een besluit van de Raad dan wel een andere rechtshandeling te verstrekken, evenals de precieze datum met ingang waarvan de financiële steun ter beschikking van de lidstaat werd gesteld.

De Commissie gaat na of de overgelegde gegevens het verlenen van een afwijking krachtens lid 2 verrechtvaardigen. De Commissie beschikt over een termijn van 30 dagen vanaf de datum van indiening van het verzoek om een bezwaar te maken met betrekking tot de juistheid van de overgelegde gegevens.

Indien de Commissie besluit een bezwaar te maken tegen het verzoek van de lidstaat, neemt zij ter zake, door middel van een uitvoeringshandeling, een besluit dat zij met redenen omkleedt.

Indien de Commissie geen bezwaar maakt tegen het verzoek van de lidstaat krachtens artikel 3, wordt het verzoek gerechtvaardigd geacht.

5. In het verzoek van de lidstaat wordt tevens nader meegedeeld hoe deze de in lid 2 bepaalde afwijking zal aanwenden en welke aanvullende maatregelen worden voorzien om de fondsen vooral aan te wenden ten bate van het concurrentievermogen, de groei en de werkgelegenheid, hetgeen, zo nodig, een wijziging van operationele programma's kan omvatten.

6. De in lid 2 bepaalde afwijking geldt niet voor uitgavenstaten die worden ingediend na 31 december 2013.

7. Voor de berekening van de tussentijdse betalingen en de saldobetalingen, nadat de lidstaat niet langer in aanmerking komt voor de in lid 2 bedoelde financiële bijstand, houdt de Commissie geen rekening met de overeenkomstig dat lid betaalde verhoogde bedragen.

Met deze bedragen zal evenwel rekening worden gehouden voor de toepassing van artikel 79, lid 1.

8. De ingevolge de toepassing van lid 2, verhoogde tussentijdse betalingen worden zo spoedig mogelijk ter beschikking van de beheersautoriteit gesteld en worden uitsluitend gebruikt voor het doen van betalingen in het kader van de uitvoering van het operationele programma.

9. In het kader van strategische rapportage uit hoofde van artikel 29, lid 1, verstrekken de lidstaten de Commissie de nodige informatie over de manier waarop de in lid 2 van dit artikel bepaalde afwijking wordt aangewend, waarbij wordt aangetoond hoe het verhoogde steunbedrag in de betrokken

lidstaat het concurrentievermogen, de groei en de werkgelegenheid ten goede is gekomen. De Commissie houdt bij het opstellen van de in artikel 30, lid 1, bedoelde strategische rapportage rekening met deze informatie.

10. Onverminderd lid 2 mag de bijdrage van de Unie in de vorm van tussentijdse betalingen en saldobetalingen niet hoger zijn dan de overheidsbijdrage en het maximale bedrag aan bijstand uit de fondsen voor elke prioritaire as zoals bepaald in de beschikking van de Commissie tot goedkeuring van het operationele programma.

11. De leden 2 tot en met 9 gelden niet voor operationele programma's in het kader van de doelstelling „Europese territoriale samenwerking”.

(*) PB L 118 van 12.5.2010, blz. 1.

(**) PB L 53 van 23.2.2002, blz. 1.”

Artikel 2

Deze verordening treedt in werking op de dag van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Zij geldt echter met terugwerkende kracht voor de volgende lidstaten: voor Ierland, Griekenland en Portugal met ingang van de datum waarop de in artikel 77, lid 2, van Verordening (EG) nr. 1083/2006 genoemde financiële bijstand ter beschikking van deze lidstaten is gesteld, en voor Hongarije, Letland en Roemenië met ingang van 1 januari 2010.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Straatsburg, 13 december 2011.

Voor het Europees Parlement
De voorzitter
J. BUZEK

Voor de Raad
De voorzitter
M. SZPUNAR

RICHTLIJNEN

RICHTLIJN 2011/95/EU VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

van 13 december 2011

inzake normen voor de erkenning van onderdanen van derde landen of staatlozen als personen die internationale bescherming genieten, voor een uniforme status voor vluchtelingen of voor personen die in aanmerking komen voor subsidiaire bescherming, en voor de inhoud van de verleende bescherming

(herschikking)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 78, lid 2, onder a) en b),

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité ⁽¹⁾,

Handelend volgens de gewone wetgevingsprocedure ⁽²⁾,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Richtlijn 2004/83/EG van de Raad van 29 april 2004 inzake minimumnormen voor de erkenning van onderdanen van derde landen en staatlozen als vluchteling of als persoon die anderszins internationale bescherming behoeft, en de inhoud van de verleende bescherming ⁽³⁾ moet op een aantal punten ingrijpend worden gewijzigd. Ter wille van de duidelijkheid dient tot herschikking van deze richtlijn te worden overgegaan.
- (2) Een gemeenschappelijk asielbeleid, met inbegrip van een gemeenschappelijk Europees asielstelsel, behoort tot de doelstelling van de Europese Unie geleidelijk een ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid tot stand te brengen die openstaat voor degenen die onder druk van de omstandigheden op legale wijze om bescherming in de Unie verzoeken.
- (3) De Europese Raad is tijdens zijn bijzondere bijeenkomst in Tampere op 15 en 16 oktober 1999 overeengekomen te streven naar de invoering van een gemeenschappelijk Europees asielstelsel dat stoelt op de volledige en niet-restrictieve toepassing van het Verdrag van Genève betreffende de status van vluchtelingen van 28 juli 1951

(„het Verdrag van Genève”), zoals aangevuld door het Protocol van New York van 31 januari 1967 („het protocol”), en zo het verbod tot uitzetting of terugleiding (non-refoulement) te handhaven en te garanderen dat niemand naar het land van vervolging wordt teruggestuurd.

- (4) Het Verdrag van Genève en het protocol vormen de hoeksteen van het internationale rechtstelsel ter bescherming van vluchtelingen.

- (5) Volgens de conclusies van Tampere dient een gemeenschappelijk Europees asielstelsel op korte termijn op elkaar afgestemde regels te omvatten inzake de toekenning en de inhoud van de vluchtelingenstatus.

- (6) De conclusies van Tampere houden tevens in dat de bepalingen ten aanzien van de vluchtelingenstatus moeten worden aangevuld met maatregelen inzake subsidiaire vormen van bescherming die eenieder die een dergelijke bescherming behoeft een passende status verlenen.

- (7) De eerste fase van de opbouw van een gemeenschappelijk Europees asielstelsel is nu voltooid. De Europese Raad van 4 november 2004 heeft het Haags programma aangenomen waarin de doelstellingen opgenomen zijn die in de ruimte van vrijheid, veiligheid en recht moeten worden uitgevoerd in de periode 2005-2010. Desbetreffend werd de Commissie in het Haags programma verzocht de evaluatie van de rechtsinstrumenten op asielgebied van de eerste fase af te ronden en de instrumenten en maatregelen voor de tweede fase in te dienen bij het Europees Parlement en de Raad, zodat ze voor eind 2010 zouden kunnen worden goedgekeurd.

- (8) In het Europees pact over immigratie en asiel, dat op 15 en 16 oktober 2008 werd goedgekeurd, constateerde de Europese Raad dat er tussen de lidstaten nog altijd grote verschillen bestaan wat het verlenen en de vormen van bescherming betreft, en drong hij aan op nieuwe initiatieven om de in het Haags programma opgenomen invoering van een gemeenschappelijk Europees asielstelsel te voltooien en op die manier een hoger beschermingsniveau te bieden.

⁽¹⁾ PB C 18 van 19.1.2011, blz. 80.

⁽²⁾ Standpunt van het Europees Parlement van 27 oktober 2011 (nog niet bekendgemaakt in het Publicatieblad) en besluit van de Raad van 24 november 2011.

⁽³⁾ PB L 304 van 30.9.2004, blz. 12.

- (9) In het programma van Stockholm heeft de Europese Raad herhaald zich te blijven inspannen om uiterlijk in 2012 te zorgen voor de totstandbrenging van een gemeenschappelijke en solidaire ruimte waarin bescherming wordt geboden, op basis van een gemeenschappelijke asielprocedure en een uniforme status voor personen aan wie internationale bescherming wordt verleend, in overeenstemming met artikel 78 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU).
- (10) Gezien de resultaten van de verrichte evaluaties is het moment gekomen om de onderliggende beginselen van Richtlijn 2004/83/EG te bevestigen en om te streven naar een hoger harmonisatieniveau van de regels inzake de verlening en de inhoud van internationale bescherming op basis van hogere normen.
- (11) Er dient gebruik te worden gemaakt van de middelen van het Europees Vluchtelingenfonds en van het Europees Ondersteuningsbureau voor asielzaken (EASO) om de lidstaten voldoende ondersteuning te geven bij de toepassing van de normen die worden vastgesteld in de tweede fase van het gemeenschappelijk Europees asielsysteem, in het bijzonder die lidstaten waarvan het asielsysteem specifiek en onevenredig onder druk staat, met name als gevolg van de ligging of de demografische situatie van die lidstaten.
- (12) Het hoofddoel van deze richtlijn is enerzijds te verzekeren dat de lidstaten gemeenschappelijke criteria toepassen voor de identificatie van personen die werkelijk bescherming behoeven en anderzijds ervoor te zorgen dat deze personen in alle lidstaten over bepaalde minimumvoorwaarden kunnen beschikken.
- (13) De onderlinge aanpassing van bepalingen inzake de erkenning en de inhoud van de vluchtelingenstatus en de subsidiaire bescherming dient ertoe bij te dragen de secundaire migratie van personen die om internationale bescherming verzoeken tussen de lidstaten te beperken, voor zover deze migratie louter door verschillen in de wetgevingen wordt veroorzaakt.
- (14) De lidstaten moeten ten aanzien van onderdanen van derde landen of staatlozen die om internationale bescherming van een lidstaat verzoeken, gunstiger bepalingen dan de in deze richtlijn vastgestelde normen kunnen treffen of in stand houden, mits het desbetreffende verzoek door een vluchteling in de zin van artikel 1, onder A, van het Verdrag van Genève of door een persoon die voor subsidiaire bescherming in aanmerking komt, wordt geacht te zijn ingediend.
- (15) Onderdanen van derde landen of staatlozen die op het grondgebied van de lidstaten mogen blijven om redenen die geen verband houden met een behoefte aan internationale bescherming, maar, op discretionaire basis, uit mededogen of op humanitaire gronden, vallen niet onder deze richtlijn.
- (16) Deze richtlijn eerbiedigt de grondrechten en neemt de beginselen in acht die met name erkend zijn in het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie. In het bijzonder tracht deze richtlijn de menselijke waardigheid en het recht op asiel van asielzoekers en hun begeleidende familieleden ten volle te eerbiedigen en de toepassing van de artikelen 1, 7, 11, 14, 15, 16, 18, 21, 24, 34 en 35 van dat handvest te bevorderen, en dient derhalve dienovereenkomstig te worden toegepast.
- (17) Met betrekking tot de behandeling van personen die onder de werkingssfeer van deze richtlijn vallen, zijn de lidstaten gebonden aan de verplichtingen uit hoofde van de instrumenten van internationaal recht waarbij zij partij zijn, met name die welke discriminatie verbieden.
- (18) Het „belang van het kind” dient bij de uitvoering van deze richtlijn een van de hoofdoverwegingen van de lidstaten te zijn, overeenkomstig het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van het kind van 1989. Bij de beoordeling van het belang van het kind dienen de lidstaten met name terdege rekening te houden met het beginsel van eenheid van gezin, het welzijn en de sociale ontwikkeling van de minderjarige, overwegingen van veiligheid en de opvattingen van de minderjarige, in overeenstemming met zijn leeftijd en maturiteit.
- (19) Het begrip „gezinsleden” dient te worden verruimd, waarbij rekening moet worden gehouden met de verschillende vormen van afhankelijkheid en bijzondere aandacht moet worden besteed aan het belang van het kind.
- (20) Deze richtlijn geldt onverminderd het aan het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU) en het VWEU gehechte Protocol inzake asiel voor onderdanen van lidstaten van de Europese Unie.
- (21) De erkenning van de vluchtelingenstatus heeft declaratoire kracht.
- (22) Overleg met de Hoge Commissaris van de Verenigde Naties voor vluchtelingen (UNHCR) kan voor de lidstaten waardevol advies opleveren bij het vaststellen van de vluchtelingenstatus overeenkomstig artikel 1 van het Verdrag van Genève.
- (23) Er dienen normen voor de omschrijving en de inhoud van de vluchtelingenstatus te worden vastgesteld om de bevoegde nationale instanties van de lidstaten bij de toepassing van het Verdrag van Genève voor te lichten.
- (24) Het is nodig gemeenschappelijke begrippen in te voeren van de criteria op grond waarvan asielzoekers als vluchtelingen in de zin van artikel 1 van het Verdrag van Genève worden aangemerkt.

- (25) Met name is het nodig tot gemeenschappelijke begrippen te komen ten aanzien van de behoefte aan bescherming ter plaatse, de oorsprong van schade en bescherming, binnenlandse bescherming en vervolging, met inbegrip van de redenen van vervolging.
- (26) Bescherming kan geboden worden door ofwel de staat, ofwel door partijen of organisaties, met inbegrip van internationale organisaties, die voldoen aan de voorwaarden van deze richtlijn en die een regio of een deel van enige omvang van het grondgebied van de staat beheersen, mits zij bereid en in staat zijn bescherming te bieden. Deze bescherming moet doeltreffend en van niet-tijdelijke aard zijn.
- (27) De verzoeker dient daadwerkelijk binnenlandse bescherming tegen vervolging of ernstige schade te kunnen genieten in een deel van het land van herkomst waar hij op een veilige en wettige manier naartoe kan reizen, zich toegang toe kan verschaffen en waarvan redelijkerwijs kan worden verwacht dat hij er zich vestigt. Wanneer de staat of staatsfunctionarissen actoren zijn van vervolging of ernstige schade, dient te worden aangenomen dat doeltreffende bescherming niet beschikbaar is voor de verzoeker. Wanneer de verzoeker een niet-begeleide minderjarige is, moet de beschikbaarheid van passende zorg en opvang, die in het belang van de niet-begeleide minderjarige zijn, in aanmerking worden genomen bij de beoordeling van de vraag of die bescherming daadwerkelijk beschikbaar is.
- (28) Het is nodig dat de lidstaten bij de beoordeling van aanvragen om internationale bescherming van minderjarigen, met specifiek op kinderen gerichte vormen van vervolging rekening houden.
- (29) Een van de voorwaarden om te worden erkend als vluchteling in de zin van artikel 1, onder A, van het Verdrag van Genève is het bestaan van een oorzakelijk verband tussen de redenen voor vervolging, namelijk ras, godsdienst, nationaliteit, politieke overtuiging of het behoren tot een bepaalde sociale groep en de daden van vervolging of de afwezigheid van bescherming tegen dergelijke daden.
- (30) Het is evenzeer nodig tot een gemeenschappelijke opvatting te komen aangaande de vervolgingsgrond „het behoren tot een bepaalde sociale groep”. Bij het omschrijven van een bepaalde sociale groep moet, voor zover deze verband houden met de gegronde vrees voor vervolging van de verzoeker, terdege rekening worden gehouden met genderspecten, met inbegrip van genderidentiteit en seksuele gerichtheid, die kunnen samenhangen met bepaalde juridische tradities en gewoonten, en die bijvoorbeeld kunnen leiden tot genitale verminking, gedwongen sterilisatie of gedwongen abortus.
- (31) Handelingen welke in strijd zijn met de doelstellingen en beginselen van de Verenigde Naties zijn omschreven in de preambule en de artikelen 1 en 2 van het Handvest van de Verenigde Naties, en zijn onder andere neergelegd in de resoluties van de Verenigde Naties betreffende maatregelen ter bestrijding van het terrorisme, waarin wordt verklaard dat „terroristische daden, methoden en werkwijzen strijdig zijn met de doelstellingen en beginselen van de Verenigde Naties”, en dat „het doelbewust financieren en plannen van en het aanzetten tot terroristische daden eveneens strijdig zijn met de doelstellingen en beginselen van de Verenigde Naties”.
- (32) Als bedoeld in artikel 14, kan het begrip „status” ook de vluchtelingenstatus omvatten.
- (33) Tevens dienen normen te worden vastgesteld voor de omschrijving en inhoud van subsidiaire bescherming. De subsidiaire beschermingsregeling moet de in het Verdrag van Genève vastgelegde regeling ter bescherming van vluchtelingen aanvullen.
- (34) Er dienen gemeenschappelijke criteria te worden vastgesteld om degenen die om internationale bescherming verzoeken, als personen te erkennen die voor subsidiaire bescherming in aanmerking komen. Deze criteria dienen in overeenstemming te zijn met de internationale verplichtingen van de lidstaten uit hoofde van instrumenten op het gebied van de mensenrechten en met de bestaande praktijken in de lidstaten.
- (35) Gevaren waaraan de bevolking van een land of een deel van de bevolking in het algemeen blootgesteld is, vormen normaliter op zich geen individuele bedreiging die als ernstige schade kan worden aangemerkt.
- (36) Gezinsleden zijn louter door hun verwantschap met de vluchteling normaal gezien op zodanige wijze kwetsbaar voor daden van vervolging dat zulks een grond voor de toekenning van de status van vluchteling zou kunnen vormen.
- (37) Het begrip nationale veiligheid en openbare orde heeft ook betrekking op gevallen waarin een onderdaan van een derde land behoort tot een vereniging die steun verleent aan het internationale terrorisme of een dergelijke vereniging steunt.
- (38) Bij besluiten over het recht op de voorzieningen uit hoofde van deze richtlijn, moeten de lidstaten terdege rekening houden met het belang van het kind en met de bijzondere omstandigheden die bestaan in geval van afhankelijkheid van de persoon die internationale bescherming geniet van naaste verwanten die reeds in de lidstaat aanwezig zijn en die geen familielid zijn van die persoon. In uitzonderlijke omstandigheden, wanneer de naaste verwant van de persoon die internationale bescherming geniet een gehuwde minderjarige is die niet door zijn echtgenoot vergezeld is, kan worden geoordeeld dat het belang van de minderjarige bij zijn oorspronkelijke familie ligt.
- (39) Bij het beantwoorden van de oproep in het programma van Stockholm om een uniforme status in te voeren voor vluchtelingen of voor personen die voor subsidiaire bescherming in aanmerking komen, dienen aan personen met de subsidiairebeschermingsstatus, behalve in noodzakelijke en objectief gerechtvaardigde gevallen, dezelfde rechten en voordelen te worden toegekend als de rechten die vluchtelingen krachtens deze richtlijn genieten, en dienen voor hen dezelfde voorwaarden te gelden.

- (40) Binnen de grenzen van hun internationale verplichtingen kunnen de lidstaten bepalen dat alvorens voordelen inzake de toegang tot werkgelegenheid, sociale zekerheid, gezondheidszorg en integratievoorzieningen kunnen worden toegekend, een verblijfstitel moet zijn afgegeven.
- (41) Om ervoor te zorgen dat personen die internationale bescherming genieten beter daadwerkelijk gebruik kunnen maken van de in deze richtlijn beschreven rechten en voordelen, moet rekening worden gehouden met hun speciale behoeften en met de specifieke integratieproblemen waarmee zij worden geconfronteerd. Het rekening houden met dergelijke zaken moet normalerwijze niet resulteren in een gunstigere behandeling dan voor de eigen onderdanen, zonder afbreuk te doen aan de mogelijkheid voor de lidstaten om gunstiger normen vast te stellen of te handhaven.
- (42) In dit verband dienen met name inspanningen te worden geleverd voor de aanpak van de problemen waardoor personen die internationale bescherming genieten, geen daadwerkelijke toegang hebben tot werkgebonden onderwijsmogelijkheden en beroepsopleiding, onder andere met betrekking tot financiële beperkingen.
- (43) Deze richtlijn is niet van toepassing op financiële voordelen die door de lidstaten worden toegekend om onderwijs te bevorderen.
- (44) Er dienen speciale maatregelen te worden overwogen om een degelijke oplossing te vinden voor de praktische problemen die personen die internationale bescherming genieten, ondervinden bij de legalisatie van hun buitenlandse diploma's, getuigschriften of andere bewijzen van officiële kwalificaties, in het bijzonder als gevolg van het ontbreken van bewijsstukken en hun onvermogen om de kosten van de erkenningsprocedures te betalen.
- (45) Met name om sociale problemen te voorkomen is het dienstig dat personen die internationale bescherming genieten in het kader van de sociale bijstand zonder discriminatie passende sociale voorzieningen en bestaansmiddelen ontvangen. Wat sociale bijstand betreft, moeten de modaliteiten en gedetailleerde bepalingen inzake de verstrekking van de fundamentele prestaties aan personen met de subsidiairebeschermingsstatus in het nationale recht worden vastgesteld. De mogelijkheid om dergelijke bijstand te beperken tot de fundamentele prestaties moet zodanig worden opgevat dat hieronder ten minste minimale inkomenssteun, steun bij ziekte of zwangerschap en bij hulpverlening aan ouders begrepen is, in de mate waarin deze prestaties overeenkomstig het nationale recht aan eigen onderdanen worden toegekend.
- (46) Personen die internationale bescherming genieten, behoren toegang te hebben tot gezondheidszorg, waaronder zowel lichamelijke als geestelijke gezondheidszorg valt.
- (47) In de integratieprogramma's die worden aangeboden aan personen met de vluchtelingenstatus en met de subsidiairebeschermingsstatus, dient voor zover mogelijk rekening te worden gehouden met hun specifieke behoeften en omstandigheden, met inbegrip van, in voorkomend geval, taalcursussen en het verstrekken van informatie over individuele rechten en verplichtingen die samenhangen met hun beschermingsstatus in de betrokken lidstaat.
- (48) De uitvoering van deze richtlijn dient met regelmatige tussenpozen te worden geëvalueerd, met name rekening houdend met de ontwikkeling van de internationale verplichtingen van de lidstaten inzake non-refoulement, met de ontwikkeling van de arbeidsmarkt in de lidstaten als ook met de ontwikkeling van de gemeenschappelijke basisbeginselen op het vlak van integratie.
- (49) Aangezien de doelstellingen van deze richtlijn, namelijk normen vast te stellen voor de toekenning door de lidstaten van internationale bescherming aan onderdanen van derde landen en staatlozen, voor een uniforme status voor vluchtelingen of voor personen die in aanmerking komen voor subsidiaire bescherming, en voor de inhoud van de verleende bescherming, niet voldoende door de lidstaten kunnen worden verwezenlijkt, en derhalve wegens de omvang en de gevolgen van deze richtlijn beter door de Unie kunnen worden verwezenlijkt, kan de Unie, overeenkomstig het in artikel 5 VEU neergelegde subsidiariteitsbeginsel, maatregelen nemen. Overeenkomstig het in hetzelfde artikel neergelegde evenredigheidsbeginsel gaat de onderhavige richtlijn niet verder dan nodig is om deze doelstellingen te verwezenlijken.
- (50) Overeenkomstig de artikelen 1 en 2 en artikel 4 bis, lid 1, van Protocol nr. 21 betreffende de positie van het Verenigd Koninkrijk en Ierland ten aanzien van de ruimte van vrijheid, veiligheid en recht, gehecht aan het VEU en het VWEU, en onverminderd artikel 4 van dat protocol, nemen het Verenigd Koninkrijk en Ierland niet deel aan de vaststelling van deze richtlijn, die derhalve niet bindend is voor, noch van toepassing is in deze lidstaten.
- (51) Overeenkomstig de artikelen 1 en 2 van Protocol nr. 22 betreffende de positie van Denemarken, gehecht aan het VEU en het VWEU, neemt Denemarken niet deel aan de vaststelling van deze richtlijn, die derhalve niet bindend is voor, noch van toepassing is in Denemarken.
- (52) De verplichting tot omzetting van deze richtlijn in nationaal recht dient te worden beperkt tot de bepalingen die ten opzichte van Richtlijn 2004/83/EG wezenlijk zijn gewijzigd. De verplichting tot omzetting van de ongewijzigde bepalingen vloeit voort uit die richtlijn.
- (53) Deze richtlijn dient de verplichtingen van de lidstaten met betrekking tot de in bijlage I, deel B, genoemde termijn voor omzetting in nationaal recht van Richtlijn 2004/83/EG onverlet te laten,

HEBLEN DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

HOOFDSTUK I

ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1

Doel

Het doel van deze richtlijn is normen vast te stellen voor de erkenning van onderdanen van derde landen of staatlozen als personen die internationale bescherming genieten, voor een uniforme status voor vluchtelingen of voor personen die in aanmerking komen voor subsidiaire bescherming, alsmede voor de inhoud van de verleende bescherming.

Artikel 2

Definities

In deze richtlijn gelden de volgende definities:

- a) „internationale bescherming”: de vluchtelingenstatus en de subsidiairebeschermingsstatus zoals omschreven in de punten e) en g);
- b) „persoon die internationale bescherming geniet”: een persoon aan wie de vluchtelingenstatus of subsidiairebeschermingsstatus is verleend in de zin van punten e) en g);
- c) „Verdrag van Genève”: het Verdrag betreffende de status van vluchtelingen dat op 28 juli 1951 te Genève tot stand is gekomen, zoals gewijzigd bij het Protocol van New York van 31 januari 1967;
- d) „vluchteling”: een onderdaan van een derde land die zich wegens een gegronde vrees voor vervolging om redenen van ras, godsdienst, nationaliteit, politieke overtuiging of het behoren tot een bepaalde sociale groep, buiten het land bevindt waarvan hij de nationaliteit bezit en de bescherming van dat land niet kan of, wegens deze vrees, niet wil inroepen, dan wel een staatloze die zich om dezelfde reden buiten het land bevindt waar hij vroeger gewoonlijk verbleef en daarheen niet kan, dan wel wegens genoemde vrees niet wil terugkeren, en op wie artikel 12 niet van toepassing is;
- e) „vluchtelingenstatus”: de erkenning door een lidstaat van een onderdaan van een derde land of een staatloze als vluchteling;
- f) „persoon die voor subsidiaire bescherming in aanmerking komt”: een onderdaan van een derde land of een staatloze die niet voor de vluchtelingenstatus in aanmerking komt, doch ten aanzien van wie er zwaarwegende gronden bestaan om aan te nemen dat, wanneer hij naar zijn land van herkomst, of in het geval van een staatloze, naar het land waar hij vroeger gewoonlijk verbleef, terugkeert, een reëel risico zou lopen op ernstige schade als omschreven in artikel 15, en op wie artikel 17, leden 1 en 2, niet van toepassing is, en die zich niet onder de bescherming van dat land kan of, wegens dat risico, wil stellen;
- g) „subsidiairebeschermingsstatus”, de erkenning door een lidstaat van een onderdaan van een derde land of een staatloze als een persoon die voor subsidiaire bescherming in aanmerking komt;
- h) „verzoek om internationale bescherming”: een verzoek van een onderdaan van een derde land of een staatloze om bescherming van een lidstaat die kennelijk de vluchtelingenstatus of de subsidiairebeschermingsstatus wenst en niet uitdrukkelijk verzoekt om een andere, niet onder deze richtlijn vallende vorm van bescherming waarom afzonderlijk kan worden verzocht;
- i) „verzoeker”: een onderdaan van een derde land of een staatloze die een verzoek om internationale bescherming heeft ingediend waarover nog geen definitieve beslissing is genomen;
- j) „gezinsleden”: voor zover het gezin reeds bestond in het land van herkomst, de volgende leden van het gezin van de persoon die internationale bescherming geniet, die in verband met het verzoek om internationale bescherming in dezelfde lidstaat aanwezig zijn:
- de echtgenoot van de persoon die internationale bescherming geniet of diens niet-gehuwde partner met wie hij een duurzame relatie onderhoudt, indien het recht of de praktijk van de betrokken lidstaat ongehuwde paren krachtens zijn recht inzake onderdanen van derde landen op een vergelijkbare wijze behandelt als gehuwde paren;
  - de minderjarige kinderen van de bij het eerste gedachtestreepje bedoelde paren of de persoon die internationale bescherming geniet, mits zij ongehuwd zijn, ongeacht de vraag of zij naar nationaal recht wettige, buitenechtelijke of geadopteerde kinderen zijn;
  - de vader, moeder of een andere volwassene die volgens het recht of de praktijk van de betrokken lidstaat verantwoordelijk is voor de persoon die internationale bescherming geniet, indien deze persoon minderjarig en ongehuwd is;
- k) „minderjarige”: een onderdaan van een derde land of een staatloze die jonger is dan 18 jaar;
- l) „niet-begeleide minderjarige”: een minderjarige die zonder begeleiding van een voor hem hetzij wettelijk, hetzij volgens de praktijk van de betrokken lidstaat verantwoordelijke volwassene op het grondgebied van de lidstaten aankomt, zolang hij niet daadwerkelijk onder de hoede van een dergelijke volwassene is gesteld; ook vallen onder deze definitie minderjarigen die, nadat zij het grondgebied van de lidstaten zijn binnengekomen, zonder begeleiding zijn komen te verkeren;

- m) „verblijfstitel”: iedere door de instanties van een lidstaat overeenkomstig het recht van die lidstaat verstrekte vergunning of machtiging op grond waarvan een onderdaan van een derde land of staatloze op het grondgebied van die lidstaat mag verblijven;
- n) „land van herkomst”: het land of de landen van de nationaliteit of, voor staatlozen, van de vroegere gewone verblijfplaats.

Artikel 3

Gunstiger normen

De lidstaten kunnen ter bepaling van wie als vluchteling of als voor subsidiaire bescherming in aanmerking komend persoon wordt erkend en ter bepaling van de inhoud van de internationale bescherming, gunstiger normen vaststellen of handhaven indien die met deze richtlijn verenigbaar zijn.

HOOFDSTUK II

BEOORDELING VAN VERZOeken OM INTERNATIONALE BESCHERMING

Artikel 4

Beoordeling van feiten en omstandigheden

1. De lidstaten mogen van de verzoeker verlangen dat hij alle elementen ter staving van het verzoek om internationale bescherming zo spoedig mogelijk indient. De lidstaat heeft tot taak om de relevante elementen van het verzoek in samenwerking met de verzoeker te beoordelen.
2. De in lid 1 bedoelde elementen bestaan in de verklaringen van de verzoeker en alle documentatie in het bezit van de verzoeker over zijn leeftijd, achtergrond, ook die van relevante familieleden, identiteit, nationaliteit(en), land(en) en plaats(en) van eerder verblijf, eerdere verzoeken, reisroutes, reisdocumenten en de redenen waarom hij een verzoek om internationale bescherming indient.
3. De beoordeling van een verzoek om internationale bescherming moet plaatsvinden op individuele basis en houdt onder meer rekening met:
  - a) alle relevante feiten in verband met het land van herkomst op het tijdstip waarop een beslissing inzake het verzoek wordt genomen, met inbegrip van wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van het land van herkomst en de wijze waarop deze worden toegepast;
  - b) de door de verzoeker afgelegde verklaring en overgelegde documenten, samen met informatie over de vraag of de verzoeker aan vervolging of andere ernstige schade blootgesteld is dan wel blootgesteld zou kunnen worden;
  - c) de individuele situatie en persoonlijke omstandigheden van de verzoeker, waartoe factoren behoren zoals achtergrond, geslacht en leeftijd, teneinde te beoordelen of op basis van de persoonlijke omstandigheden van de verzoeker, de daden waaraan hij blootgesteld is of blootgesteld zou kunnen worden, met vervolging of ernstige schade overeenkomen;

- d) de vraag of zijn activiteiten, sedert hij zijn land heeft verlaten, uitsluitend ten doel hadden de nodige voorwaarden te scheppen om een verzoek om internationale bescherming te kunnen indienen, teneinde na te gaan of de betrokkene, in geval van terugkeer naar dat land, door die activiteiten aan vervolging of ernstige schade zou worden blootgesteld;
- e) de vraag of in redelijkheid kan worden verwacht dat de verzoeker zich onder de bescherming kan stellen van een ander land waar hij zich op zijn staatsburgerschap kan beroepen.

4. Het feit dat de verzoeker in het verleden reeds is blootgesteld aan vervolging of aan ernstige schade, of dat hij rechtstreeks is bedreigd met dergelijke vervolging of dergelijke schade, is een duidelijke aanwijzing dat de vrees van de verzoeker voor vervolging gegrond is en het risico op het lijden van ernstige schade reëel is, tenzij er goede redenen zijn om aan te nemen dat die vervolging of ernstige schade zich niet opnieuw zal voordoen.

5. Wanneer lidstaten het beginsel toepassen, volgens welk het de taak van de verzoeker is zijn verzoek om internationale bescherming te staven, wordt de verzoeker ondanks het eventuele ontbreken van bewijsmateriaal voor een aantal van de verklaringen van de verzoeker, geloofwaardig geacht en wordt hem het voordeel van de twijfel gegund, wanneer aan de volgende voorwaarden voldaan is:

- a) de verzoeker heeft een oprechte inspanning geleverd om zijn verzoek te staven;
- b) alle relevante elementen waarover de verzoeker beschikt, zijn overgelegd, en er is een bevredigende verklaring gegeven omtrent het ontbreken van andere relevante elementen;
- c) de verklaringen van de verzoeker zijn samenhangend en aannemelijk bevonden en zijn niet in strijd met beschikbare algemene en specifieke informatie die relevant is voor zijn verzoek;
- d) de verzoeker heeft zijn verzoek om internationale bescherming zo spoedig mogelijk ingediend, tenzij hij goede redenen kan aanvoeren waarom hij dit heeft nagelaten, en
- e) vast is komen te staan dat de verzoeker in grote lijnen als geloofwaardig kan worden beschouwd.

Artikel 5

Ter plaatse ontstane behoefte aan internationale bescherming

1. Een gegronde vrees voor vervolging of een reëel risico op het lijden van ernstige schade kan gegrond zijn op gebeurtenissen die hebben plaatsgevonden nadat de verzoeker het land van herkomst heeft verlaten.

2. Een gegronde vrees voor vervolging of een reëel risico op het lijden van ernstige schade kan gegrond zijn op activiteiten van de verzoeker sedert hij het land van herkomst heeft verlaten, met name wanneer wordt vastgesteld dat de betrokken activiteiten de uitdrukking en de voortzetting vormen van overtuigingen of strekkingen die de betrokkene in het land van herkomst aanhing.

3. Onverminderd het Verdrag van Genève, kunnen de lidstaten vaststellen dat een verzoeker die een herhaalde aanvraag indient, normaliter niet de vluchtelingenstatus wordt verleend indien het risico van vervolging gegrond is op omstandigheden die de verzoeker zelf heeft veroorzaakt nadat hij het land van herkomst heeft verlaten.

Artikel 6

Actoren van vervolging of ernstige schade

Actoren van vervolging of ernstige schade kunnen onder meer zijn:

- a) de staat;
- b) partijen of organisaties die de staat of een aanzienlijk deel van zijn grondgebied beheersen;
- c) niet-overheidsactoren, indien kan worden aangetoond dat de actoren als bedoeld in de punten a) en b), inclusief internationale organisaties, geen bescherming als bedoeld in artikel 7 kunnen of willen bieden tegen vervolging of ernstige schade.

Artikel 7

Actoren van bescherming

1. Bescherming tegen vervolging of ernstige schade kan alleen worden geboden door:

- a) de staat; of
- b) partijen of organisaties, met inbegrip van internationale organisaties, die de staat of een aanzienlijk deel van zijn grondgebied beheersen,

mits zij bereid en in staat zijn bescherming te bieden overeenkomstig lid 2.

2. Bescherming tegen vervolging of ernstige schade moet doeltreffend en van niet-tijdelijke aard zijn. In het algemeen wordt dergelijke bescherming geboden wanneer de actoren als bedoeld in lid 1, onder a) en b), redelijke maatregelen tot voorkoming van vervolging of het lijden van ernstige schade treffen, onder andere door de instelling van een doeltreffend juridisch systeem voor de opsporing, gerechtelijke vervolging en bestrafing van handelingen die vervolging of ernstige schade vormen, en wanneer de verzoeker toegang tot een dergelijke bescherming heeft.

3. Bij het beoordelen of een internationale organisatie een staat of een aanzienlijk deel van zijn grondgebied beheerst en bescherming verleent als omschreven in lid 2, houden de lidstaten rekening met de richtsnoeren die worden gegeven in toepasselijke handelingen van de Unie.

Artikel 8

Binnenlandse bescherming

1. Als onderdeel van de beoordeling van het verzoek om internationale bescherming kunnen de lidstaten vaststellen dat een verzoeker geen behoefte heeft aan internationale bescherming, indien hij in een deel van het land van herkomst:

- a) geen gegronde vrees heeft voor vervolging of geen reëel risico op ernstige schade loopt; of
- b) toegang heeft tot bescherming tegen vervolging of ernstige schade in de zin van artikel 7,

en hij op een veilige en wettige manier kan reizen naar en zich toegang verschaffen tot dat deel van het land, en redelijkerwijs kan worden verwacht dat hij er zich vestigt.

2. Bij de beoordeling of een verzoeker een gegronde vrees heeft voor vervolging of een reëel risico op ernstige schade loopt, of toegang heeft tot bescherming tegen vervolging of ernstige schade in een deel van het land van herkomst overeenkomstig lid 1, houden de lidstaten bij hun beslissing over het verzoek rekening met de algemene omstandigheden in dat deel van het land en met de persoonlijke omstandigheden van de verzoeker in overeenstemming met artikel 4. Daartoe zorgen de lidstaten ervoor dat zij beschikken over nauwkeurige en actuele informatie uit relevante bronnen, zoals de Hoge Commissaris van de Verenigde Naties voor vluchtelingen en het Europees Ondersteuningsbureau voor asielzaken.

HOOFDSTUK III

VOORWAARDEN VOOR HET VERKRIJGEN VAN DE VLUCHTELINGENSTATUS

Artikel 9

Daden van vervolging

1. Om te worden beschouwd als een daad van vervolging in de zin van artikel 1, onder A, van het Verdrag van Genève moet de daad:

- a) zo ernstig van aard zijn of zo vaak voorkomen dat zij een ernstige schending vormt van de grondrechten van de mens, met name de rechten ten aanzien waarvan geen afwijking mogelijk is uit hoofde van artikel 15, lid 2, van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden; of
- b) een samenstel zijn van verschillende maatregelen, waaronder mensenrechtenschendingen, die voldoende ernstig zijn om iemand op een soortgelijke wijze te treffen als omschreven onder a).

2. Daden van vervolging in de zin van lid 1 kunnen onder meer de vorm aannemen van:

- a) daden van lichamelijk of geestelijk geweld, inclusief seksueel geweld;
- b) wettelijke, administratieve, politieke en/of gerechtelijke maatregelen die op zichzelf discriminerend zijn of op discriminerende wijze worden uitgevoerd;
- c) onevenredige of discriminerende vervolging of bestraffing;
- d) ontneming van de toegang tot rechtsmiddelen, waardoor een onevenredig zware of discriminerende straf wordt opgelegd;
- e) vervolging of bestraffing wegens de weigering militaire dienst te vervullen tijdens een conflict, wanneer het vervullen van militaire dienst strafbare feiten of handelingen inhoudt die onder het toepassingsgebied van de uitsluitingsgronden van artikel 12, lid 2, vallen;
- f) daden van genderspecifieke of kindspecifieke aard.

3. Overeenkomstig artikel 2, onder d), moet er een verband zijn tussen de in artikel 10 genoemde redenen en de daden die als vervolging worden aangemerkt in de zin van lid 1 van dit artikel of het ontbreken van bescherming tegen dergelijke daden.

Artikel 10

Gronden van vervolging

1. Bij de beoordeling van de gronden van vervolging houden de lidstaten rekening met de volgende elementen:

- a) het begrip „ras” omvat met name de aspecten huidskleur, afkomst of het behoren tot een bepaalde etnische groep;
- b) het begrip „godsdienst” omvat met name theïstische, niet-theïstische en atheïstische geloofsovertuigingen, het deelnemen aan of het zich onthouden van formele erediensten in de particuliere of openbare sfeer, hetzij alleen of in gemeenschap met anderen, andere religieuze activiteiten of uitingen, dan wel vormen van persoonlijk of gemeenschappelijk gedrag die op een godsdienstige overtuiging gebaseerd zijn of daardoor worden bepaald;
- c) het begrip „nationaliteit” is niet beperkt tot staatsburgerschap of het ontbreken daarvan, maar omvat met name ook het behoren tot een groep die wordt bepaald door haar culturele, etnische of linguïstische identiteit, door een gemeenschappelijke geografische of politieke oorsprong of door verwantschap met de bevolking van een andere staat;
- d) een groep wordt geacht een specifieke sociale groep te vormen als met name:

— leden van de groep een aangeboren kenmerk vertonen of een gemeenschappelijke achtergrond hebben die niet gewijzigd kan worden, of een kenmerk of geloof delen dat voor de identiteit of de morele integriteit van de betrokkenen dermate fundamenteel is, dat van de betrokkenen niet mag worden geëist dat zij dit opgeven, en

— de groep in het betrokken land een eigen identiteit heeft, omdat zij in haar directe omgeving als afwijkend wordt beschouwd.

Afhankelijk van de omstandigheden in het land van herkomst kan een specifieke sociale groep een groep zijn die als gemeenschappelijk kenmerk seksuele gerichtheid heeft. Seksuele gerichtheid omvat geen handelingen die volgens het nationale recht van de lidstaten als strafbaar worden beschouwd. Er wordt terdege rekening gehouden met genderspecten, waaronder genderidentiteit, wanneer moet worden vastgesteld of iemand tot een bepaalde sociale groep behoort of wanneer een kenmerk van een dergelijke groep wordt geïdentificeerd;

- e) het begrip „politieke overtuiging” houdt met name in dat de betrokkene een opvatting, gedachte of mening heeft betreffende een aangelegenheid die verband houdt met de in artikel 6 genoemde potentiële actoren van vervolging en hun beleid of methoden, ongeacht of de verzoeker zich in zijn handelen door deze opvatting, gedachte of mening heeft laten leiden.

2. Bij het beoordelen of de vrees van de verzoeker voor vervolging gegrond is, doet het niet ter zake of de verzoeker in werkelijkheid de raciale, godsdienstige, nationale, sociale of politieke kenmerken vertoont die aanleiding geven tot de vervolging indien deze kenmerken hem door de actor van de vervolging worden toegeschreven.

Artikel 11

Beëindiging

1. Een onderdaan van een derde land of staatloze houdt op vluchteling te zijn wanneer hij:

- a) vrijwillig opnieuw de bescherming inroept van het land van zijn nationaliteit; of
- b) na verlies van zijn nationaliteit deze vrijwillig opnieuw heeft verworven; of
- c) een nieuwe nationaliteit heeft verworven en de bescherming geniet van het land van zijn nieuwe nationaliteit; of
- d) zich vrijwillig opnieuw gevestigd heeft in het land dat hij had verlaten of waarbuiten hij zich bevond uit vrees voor vervolging; of

- e) omdat de omstandigheden in verband waarmee hij als vluchteling werd erkend, hebben opgehouden te bestaan, niet langer kan weigeren zich onder de bescherming te stellen van het land van zijn nationaliteit; of
- f) indien hij staatloos is, kan terugkeren naar het land waar hij vroeger zijn gewone verblijfplaats had, omdat de omstandigheden in verband waarmee hij als vluchteling is erkend, hebben opgehouden te bestaan.

2. Bij de toepassing van de punten e) en f) van lid 1, gaan de lidstaten na of de verandering van de omstandigheden een voldoende ingrijpend en niet-voorbijgaand karakter heeft om de gegronde vrees van de vluchteling voor vervolging weg te nemen.

3. De punten e) en f) van lid 1 zijn niet van toepassing op een vluchteling die dwingende redenen, voortvloeiende uit vroegere vervolging, kan aanvoeren om te weigeren de bescherming van het land waarvan hij de nationaliteit bezit, of, in het geval van een staatloze, van het land waar hij vroeger zijn gewone verblijfplaats had, in te roepen.

Artikel 12

Uitsluiting

1. Een onderdaan van een derde land of staatloze wordt uitgesloten van de vluchtelingenstatus wanneer:
- a) hij onder artikel 1, onder D, van het Verdrag van Genève valt, dat betrekking heeft op het genieten van bescherming of bijstand van andere organen of instellingen van de Verenigde Naties dan de UNHCR. Is die bescherming of bijstand om welke reden ook opgehouden zonder dat de positie van de betrokkene definitief geregeld is in overeenstemming met de desbetreffende resoluties van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties, dan heeft de betrokkene op grond van dit feit recht op de voorzieningen uit hoofde van deze richtlijn;
- b) hij door de bevoegde autoriteiten van het land waar hij zich heeft gevestigd, beschouwd wordt de rechten en verplichtingen te hebben, welke met het bezit van de nationaliteit van dat land verbonden zijn, of daarmee gelijkwaardige rechten en verplichtingen.
2. Een onderdaan van een derde land of staatloze wordt uitgesloten van de vluchtelingenstatus wanneer er ernstige redenen zijn om aan te nemen dat:
- a) hij een misdrijf tegen de vrede, een oorlogsmisdrijf of een misdrijf tegen de menselijkheid heeft gepleegd, zoals gedefinieerd in de internationale instrumenten waarmee wordt beoogd regelingen te treffen ten aanzien van dergelijke misdrijven;
- b) hij buiten het land van toevlucht een ernstig, niet-politiek misdrijf heeft begaan voordat hij tot dit land als vluchteling

is toegelaten, dat wil zeggen de afgifte van een verblijfstitel op grond van de toekenning van de vluchtelingenstatus; bijzonder wrede handelingen kunnen, zelfs indien zij met een beweerd politiek oogmerk zijn uitgevoerd, als ernstige, niet-politieke misdrijven aangemerkt worden;

- c) hij zich schuldig heeft gemaakt aan handelingen welke in strijd zijn met de doelstellingen en beginselen van de Verenigde Naties als vervat in de preambule en de artikelen 1 en 2 van het Handvest van de Verenigde Naties.

3. Lid 2 is van toepassing op personen die aanzetten tot of anderszins deelnemen aan de daar genoemde misdrijven of daden.

HOOFDSTUK IV

VLUCHTELINGENSTATUS

Artikel 13

Verlening van de vluchtelingenstatus

De lidstaten verlenen de vluchtelingenstatus aan een onderdaan van een derde land of staatloze die overeenkomstig de hoofdstukken II en III als vluchteling wordt erkend.

Artikel 14

Intrekking, beëindiging of weigering tot verlenging van de vluchtelingenstatus

1. Met betrekking tot verzoeken om internationale bescherming die zijn ingediend na de inwerkingtreding van Richtlijn 2004/83/EG, trekken de lidstaten de door een regerings-, administratieve, rechterlijke of quasi-rechterlijke instantie verleende vluchtelingenstatus van een onderdaan van een derde land of een staatloze in, beëindigen zij deze of weigeren zij deze te verlengen indien hij volgens de criteria van artikel 11 geen vluchteling meer is.

2. Onverminderd de plicht van de vluchteling uit hoofde van artikel 4, lid 1, om melding te maken van alle relevante feiten en alle relevante documenten waarover hij beschikt, over te leggen, toont de lidstaat die de vluchtelingenstatus heeft verleend per geval aan dat de betrokken persoon geen vluchteling meer is of dat nooit geweest is, overeenkomstig lid 1.

3. De lidstaten trekken de vluchtelingenstatus van een onderdaan van een derde land of staatloze in, beëindigen deze of weigeren deze te verlengen indien, nadat hem de vluchtelingenstatus is verleend, door de betrokken lidstaat wordt vastgesteld dat:

- a) hij op grond van artikel 12 van de vluchtelingenstatus uitgesloten is of had moeten zijn;
- b) hij feiten verkeerd heeft weergegeven of heeft achtergehouden, of valse documenten heeft gebruikt, en dit doorslaggevend is geweest voor de verlening van de vluchtelingenstatus.

4. De lidstaten kunnen de door een regerings-, administratieve, rechterlijke of quasi-rechterlijke instantie aan een vluchteling verleende status intrekken, beëindigen of weigeren te verlengen wanneer:

- a) er goede redenen bestaan om hem te beschouwen als een gevaar voor de veiligheid van de lidstaat waar hij zich bevindt;
- b) hij een gevaar vormt voor de samenleving van die lidstaat, omdat hij definitief veroordeeld is voor een bijzonder ernstig misdrijf.

5. De lidstaten mogen onder de in lid 4 omschreven omstandigheden besluiten geen status te verlenen aan een vluchteling wanneer nog geen besluit in die zin is genomen.

6. Personen op wie lid 4 of lid 5 van toepassing is, genieten de rechten die zijn vastgelegd in de artikelen 3, 4, 16, 22, 31, 32 en 33 van het Verdrag van Genève of daarmee vergelijkbare rechten, voor zover zij in de lidstaat aanwezig zijn.

HOOFDSTUK V

VOORWAARDEN OM IN AANMERKING TE KOMEN VOOR SUBSIDIAIRE BESCHERMING

Artikel 15

Ernstige schade

Ernstige schade bestaat uit:

- a) de doodstraf of executie; of
- b) foltering of onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing van een verzoeker in zijn land van herkomst; of
- c) ernstige en individuele bedreiging van het leven of de persoon van een burger als gevolg van willekeurig geweld in het kader van een internationaal of binnenlands gewapend conflict.

Artikel 16

Beëindiging

1. Een onderdaan van een derde land of staatloze komt niet meer in aanmerking voor subsidiaire bescherming wanneer de omstandigheden op grond waarvan de subsidiaire bescherming is verleend, niet langer bestaan, of zodanig zijn gewijzigd dat deze bescherming niet langer nodig is.

2. Bij de toepassing van lid 1 nemen de lidstaten in aanmerking of de wijziging in de omstandigheden zo ingrijpend en niet-voorbijgaand is dat de persoon die in aanmerking komt voor subsidiaire bescherming niet langer een reëel risico op ernstige schade loopt.

3. Lid 1 is niet van toepassing op een persoon met de subsidiairebeschermingsstatus en die dwingende redenen, voortvloeiende uit vroegere ernstige schade, kan aanvoeren om te weigeren de bescherming van het land waarvan hij de nationaliteit bezit, of, in het geval van een staatloze, van het land waar hij vroeger zijn gewone verblijfplaats had, in te roepen.

Artikel 17

Uitsluiting

1. Een onderdaan van een derde land of staatloze wordt uitgesloten van subsidiaire bescherming wanneer er ernstige redenen zijn om aan te nemen dat:

- a) hij een misdrijf tegen de vrede, een oorlogsmisdrijf of een misdrijf tegen de menselijkheid heeft gepleegd, zoals gedefinieerd in de internationale instrumenten waarmee wordt beoogd regelingen te treffen ten aanzien van dergelijke misdrijven;
- b) hij een ernstig misdrijf heeft gepleegd;
- c) hij zich schuldig heeft gemaakt aan handelingen welke in strijd zijn met de doelstellingen en beginselen van de Verenigde Naties als vervat in de preambule en de artikelen 1 en 2 van het Handvest van de Verenigde Naties;
- d) hij een gevaar vormt voor de gemeenschap of voor de veiligheid van de lidstaat waar hij zich bevindt.

2. Lid 1 is van toepassing op personen die aanzetten tot of anderszins deelnemen aan de daar genoemde misdrijven of daden.

3. De lidstaten mogen een onderdaan van een derde land of staatloze van subsidiaire bescherming uitsluiten, indien hij, voordat hij tot de betrokken lidstaat werd toegelaten, een of meer andere dan de in lid 1 bedoelde misdrijven heeft gepleegd die strafbaar zouden zijn met gevangenisstraf indien zij in de betrokken lidstaat waren gepleegd, en indien hij zijn land van herkomst alleen heeft verlaten om straffen als gevolg van deze misdrijven te ontlopen.

HOOFDSTUK VI

SUBSIDIAIREBESCHERMINGSSTATUS

Artikel 18

Verlening van de subsidiairebeschermingsstatus

De lidstaten verlenen de subsidiairebeschermingsstatus aan een onderdaan van een derde land of staatloze die overeenkomstig de hoofdstukken II en V in aanmerking komt voor subsidiaire bescherming.

*Artikel 19***Intrekking, beëindiging of weigering tot verlenging van de subsidiairebeschermingsstatus**

1. Met betrekking tot verzoeken om internationale bescherming die zijn ingediend na de inwerkingtreding van Richtlijn 2004/83/EG, trekken de lidstaten de door een regerings-, administratieve, rechterlijke of quasi-rechterlijke instantie verleende subsidiairebeschermingsstatus van een onderdaan van een derde land of een staatloze in, beëindigen zij deze of weigeren zij deze te verlengen indien hij volgens de criteria van artikel 16 niet langer in aanmerking komt voor subsidiaire bescherming.

2. De lidstaten kunnen de door een regerings-, administratieve, rechterlijke of quasi-rechterlijke instantie verleende subsidiairebeschermingsstatus van een onderdaan van een derde land of een staatloze intrekken, beëindigen of weigeren te verlengen indien hij, nadat hem de subsidiairebeschermingsstatus was verleend, had moeten worden uitgesloten van subsidiaire bescherming overeenkomstig artikel 17, lid 3.

3. De lidstaten trekken de subsidiairebeschermingsstatus van een onderdaan van een derde land of staatloze in, beëindigen deze of weigeren deze te verlengen indien:

- a) hij, nadat hem de subsidiairebeschermingsstatus is verleend, op grond van artikel 17, leden 1 en 2, van subsidiaire bescherming uitgesloten is of had moeten zijn;
- b) hij feiten verkeerd heeft weergegeven of heeft achtergehouden, of valse documenten heeft gebruikt, en dit doorslaggevend is geweest voor de verlening van de subsidiairebeschermingsstatus.

4. Onverminderd de plicht, uit hoofde van artikel 4, lid 1, van de onderdaan van een derde land of staatloze om melding te maken van alle relevante feiten en alle relevante documenten waarover hij beschikt over te leggen, toont de lidstaat die de subsidiairebeschermingsstatus heeft verleend per geval aan dat de betrokken persoon niet of niet langer in aanmerking komt voor subsidiaire bescherming, overeenkomstig de leden 1, 2 en 3.

HOOFDSTUK VII

KENMERKEN VAN DE INTERNATIONALE BESCHERMING*Artikel 20***Algemene bepalingen**

1. Dit hoofdstuk geldt onverminderd de in het Verdrag van Genève neergelegde rechten.

2. Dit hoofdstuk geldt zowel voor vluchtelingen als voor personen die voor subsidiaire bescherming in aanmerking komen, tenzij anders is bepaald.

3. Bij de toepassing van dit hoofdstuk houden de lidstaten rekening met de specifieke situatie van kwetsbare personen zoals minderjarigen, niet-begeleide minderjarigen, personen met een handicap, ouderen, zwangere vrouwen, alleenstaande ouders met minderjarige kinderen, slachtoffers van mensenhandel, personen die lijden aan een geestesziekte en personen die folteringen hebben ondergaan, zijn verkracht of aan andere ernstige vormen van psychologisch, fysiek of seksueel geweld blootgesteld zijn.

4. Lid 3 is uitsluitend van toepassing op personen die volgens een individuele beoordeling van hun situatie bijzondere behoeften hebben.

5. Bij de uitvoering van de bepalingen van dit hoofdstuk die betrekking hebben op minderjarigen, laten de lidstaten zich primair leiden door het belang van het kind.

*Artikel 21***Bescherming tegen refoulement**

1. De lidstaten eerbiedigen het beginsel van non-refoulement met inachtneming van hun internationale verplichtingen.

2. Wanneer dit op grond van de in lid 1 genoemde internationale verplichtingen niet verboden is, mogen de lidstaten een al dan niet formeel erkende vluchteling uitzetten of terugleiden wanneer:

- a) er goede redenen bestaan om hem te beschouwen als een gevaar voor de veiligheid van de lidstaat waar hij zich bevindt; of
- b) hij een gevaar vormt voor de samenleving van die lidstaat, omdat hij definitief veroordeeld is voor een bijzonder ernstig misdrijf.

3. De lidstaten mogen de verblijfstitel van een vluchteling op wie lid 2 van toepassing is, intrekken, beëindigen of weigeren te verlengen of te verstrekken.

*Artikel 22***Informatie**

De lidstaten verschaffen personen die internationale bescherming genieten zo spoedig mogelijk nadat hun de vluchtelingenstatus of subsidiairebeschermingsstatus is verleend, toegang tot informatie betreffende de rechten en plichten die verband houden met die status, in een taal die zij begrijpen of redelijkerwijs geacht kunnen worden te begrijpen.

*Artikel 23***Instandhouding van het gezin**

1. De lidstaten zorgen ervoor dat het gezin in stand kan worden gehouden.
2. De lidstaten waarborgen dat gezinsleden van de persoon die internationale bescherming geniet die zelf niet in aanmerking komen voor dergelijke bescherming aanspraak kunnen maken op de in de artikelen 24 tot en met 35 genoemde voordelen, overeenkomstig de nationale procedures en voor zover verenigbaar met de persoonlijke juridische status van het gezinslid.
3. De leden 1 en 2 zijn niet van toepassing wanneer het gezinslid op grond van de hoofdstukken III en V uitgesloten is van internationale bescherming.
4. Onverminderd de leden 1 en 2 kunnen de lidstaten de daarin bedoelde rechten weigeren, beperken of intrekken om redenen van nationale veiligheid of openbare orde.
5. De lidstaten kunnen besluiten dat dit artikel ook geldt voor andere naaste verwanten die ten tijde van het vertrek uit het land van herkomst deel uitmaakten van het gezin van de persoon die internationale bescherming geniet, en die op dat tijdstip volledig of grotendeels te zijnen laste kwamen.

*Artikel 24***Verblijfstitels**

1. Zo spoedig mogelijk nadat internationale bescherming is verleend en zonder dat afbreuk wordt gedaan aan artikel 21, lid 3, verstrekken de lidstaten aan personen met de vluchtelingenstatus een verblijfstitel die ten minste drie jaar geldig is en kan worden verlengd, tenzij dwingende redenen van nationale veiligheid of openbare orde zich daartegen verzetten.

Onverminderd het bepaalde in artikel 23, lid 1, kan de aan de gezinsleden van de personen met de vluchtelingenstatus af te geven verblijfstitel minder dan drie jaar geldig zijn en verlengbaar zijn.

2. Zo spoedig mogelijk nadat internationale bescherming is verleend, verstrekken de lidstaten personen met de subsidiairebeschermingsstatus en hun gezinsleden een verlengbare verblijfstitel die ten minste één jaar geldig is en ten minste twee jaar in geval van verlenging, tenzij dwingende redenen van nationale veiligheid of openbare orde zich daartegen verzetten.

*Artikel 25***Reisdocumenten**

1. De lidstaten verstrekken personen met de vluchtelingenstatus reisdocumenten in de in de bijlage bij het Verdrag van

Genève vermelde vorm voor reizen buiten hun grondgebied, tenzij dwingende redenen van nationale veiligheid of openbare orde zich daartegen verzetten.

2. De lidstaten verstrekken aan personen met de subsidiairebeschermingsstatus die geen nationaal paspoort kunnen verkrijgen documenten waarmee zij buiten hun grondgebied kunnen reizen, tenzij dwingende redenen van nationale veiligheid of openbare orde zich daartegen verzetten.

*Artikel 26***Toegang tot werk**

1. De lidstaten staan personen die internationale bescherming genieten toe onmiddellijk nadat hun deze bescherming is verleend, een beroepsactiviteit als werknemer of zelfstandige op te nemen, waarbij de algemene voorschriften die gelden voor het beroep en de overheidsdienst moeten worden nageleefd.
2. De lidstaten zorgen ervoor dat personen die internationale bescherming genieten onder vergelijkbare voorwaarden als voor de eigen onderdanen gelden, toegang krijgen tot voorzieningen zoals het werkgebonden onderwijsaanbod voor volwassenen, beroepsopleiding, met inbegrip van bijscholing, praktische werkervaring op de arbeidsplaats en begeleiding van arbeidsbemiddelingsbureaus.

3. De lidstaten spannen zich in om de volledige toegang voor personen die internationale bescherming genieten tot de activiteiten als bedoeld in lid 2 te vergemakkelijken.
4. Het recht dat in de lidstaten van toepassing is op de beloning, de toegang tot socialezekerheidsstelsels in verband met beroepsactiviteiten als werknemer of zelfstandige, en de andere arbeidsvoorwaarden zijn van toepassing.

*Artikel 27***Toegang tot onderwijs**

1. De lidstaten bieden alle minderjarigen aan wie internationale bescherming is verleend, onder dezelfde voorwaarden als voor de eigen onderdanen gelden, onbeperkt toegang tot het onderwijsstelsel.
2. De lidstaten bieden volwassenen aan wie internationale bescherming is verleend, onder de voorwaarden die voor legaal verblijvende onderdanen van derde landen gelden, toegang tot het algemene onderwijsstelsel, voortgezette opleidingsvoorzieningen en om- en herscholing.

*Artikel 28***Toegang tot procedures voor de erkenning van kwalificaties**

1. De lidstaten zorgen ervoor dat personen die internationale bescherming genieten dezelfde behandeling krijgen als de eigen onderdanen, wat de erkenning van buitenlandse diploma's, getuigschriften en andere bewijzen van officiële kwalificaties betreft.

2. De lidstaten spannen zich in de volledige toegang te vergemakkelijken voor personen die internationale bescherming genieten en die geen bewijsstukken kunnen overleggen van hun kwalificaties, tot passende regelingen voor de beoordeling, validering en erkenning van hun eerdere scholing. Dergelijke maatregelen moeten in overeenstemming zijn met artikel 2, lid 2, en artikel 3, lid 3, van Richtlijn 2005/36/EG van het Europees Parlement en de Raad van 7 september 2005 betreffende de erkenning van beroepskwalificaties⁽¹⁾.

*Artikel 29***Sociale voorzieningen**

1. De lidstaten zorgen ervoor dat personen die internationale bescherming genieten, in de lidstaat die deze bescherming heeft toegekend de nodige bijstand in de zin van sociale bijstand ontvangen zoals de onderdanen van die lidstaat.

2. In afwijking van de algemene regel in lid 1, kunnen de lidstaten de sociale bijstand voor personen met de subsidiairebeschermingsstatus beperken tot de meest fundamentele prestaties die wat niveau en toegangsvoorwaarden betreft moeten overeenkomen met die welke voor de eigen onderdanen gelden.

*Artikel 30***Gezondheidszorg**

1. De lidstaten zorgen ervoor dat personen die internationale bescherming genieten toegang tot de gezondheidszorg krijgen onder dezelfde voorwaarden als de onderdanen van de lidstaat die de bescherming heeft toegekend.

2. De lidstaten verstrekken personen die internationale bescherming genieten en die bijzondere behoeften hebben, zoals zwangere vrouwen, gehandicapten, personen die foltering, verkrachting of andere ernstige vormen van psychologisch, fysiek of seksueel geweld hebben ondergaan of minderjarigen die het slachtoffer zijn geweest van enige vorm van mishandeling, verwaarlozing, uitbuiting, foltering, wrede, onmenselijke en vernederende behandeling of die onder een gewapend conflict hebben geleden, passende gezondheidszorg, met inbegrip van de behandeling van geestesziekten waar nodig, onder dezelfde voorwaarden als onderdanen van de lidstaat die de bescherming heeft toegekend.

*Artikel 31***Niet-begeleide minderjarigen**

1. De lidstaten nemen zo spoedig mogelijk nadat de internationale bescherming is verleend, de nodige maatregelen om te verzekeren dat niet-begeleide minderjarigen worden vertegenwoordigd door een wettelijke voogd, dan wel, indien nodig, door een organisatie die belast is met de zorg voor en het welzijn van minderjarigen, of op een andere passende wijze worden vertegenwoordigd, zoals op basis van wetgeving of een rechterlijke uitspraak.

2. De lidstaten zorgen ervoor dat de voor elke niet-begeleide minderjarige aangewezen voogd of vertegenwoordiger in verband met de toepassing van deze richtlijn naar behoren in de behoeften van de minderjarige voorziet. De bevoegde instanties evalueren zulks regelmatig.

3. De lidstaten zorgen ervoor dat niet-begeleide minderjarigen worden geplaatst:

- a) bij volwassen familieleden; of
- b) in een pleeggezin; of
- c) in speciale centra voor minderjarigen; of
- d) in andere voor minderjarigen geschikte tehuizen.

In dit verband krijgt het kind inspraak in overeenstemming met zijn leeftijd en maturiteit.

4. Voor zover mogelijk, worden broers en zusters bij elkaar gehuisvest, daarbij rekening houdend met het belang van de betrokken minderjarige en in het bijzonder met zijn leeftijd en maturiteit. Veranderingen in de verblijfplaats van niet-begeleide minderjarigen worden tot het strikt noodzakelijke minimum beperkt.

5. Indien een niet-begeleide minderjarige internationale bescherming wordt verleend en er nog niet begonnen is met het opsporen van zijn gezinsleden, beginnen de lidstaten hen zo snel mogelijk na de verlening van de internationale bescherming op te sporen, waarbij zij het belang van de minderjarige vooropstellen. Indien al een begin is gemaakt met de opsporing, gaan de lidstaten waar nodig door met het opsporingsproces. In gevallen waarin gevaar bestaat voor het leven of de lichamelijke integriteit van de minderjarige of zijn naaste familieleden, met name indien zij in het land van herkomst zijn achtergebleven, moet bij het verzamelen, verwerken en verspreiden van gegevens over deze personen de vertrouwelijkheid worden gewaarborgd.

6. Personen die met niet-begeleide minderjarigen werken, moeten een passende opleiding met betrekking tot hun behoeften gevolgd hebben en blijven volgen.

⁽¹⁾ PB L 255 van 30.9.2005, blz. 22.

*Artikel 32***Toegang tot huisvesting**

1. De lidstaten zorgen ervoor dat personen die internationale bescherming genieten, toegang tot huisvesting hebben, onder vergelijkbare voorwaarden als andere onderdanen van derde landen die legaal op hun grondgebied verblijven.

2. De lidstaten spannen zich in, onverminderd de ruimte die wordt gelaten voor nationale spreiding van de personen die internationale bescherming genieten, een beleid te voeren dat erop gericht is discriminatie van personen die internationale bescherming genieten, te voorkomen en hun op het gebied van toegang tot huisvesting gelijke kansen te bieden.

*Artikel 33***Vrij verkeer binnen de lidstaat**

De lidstaten staan op hun grondgebied het vrije verkeer toe van personen die internationale bescherming genieten onder dezelfde voorwaarden en beperkingen als gelden voor de andere onderdanen van derde landen die legaal op hun grondgebied verblijven.

*Artikel 34***Toegang tot integratievoorzieningen**

Teneinde de integratie van personen die internationale bescherming genieten in de samenleving te vergemakkelijken, bieden de lidstaten toegang tot integratieprogramma's welke zij passend achten om rekening te houden met de specifieke behoeften van personen met de vluchtelingenstatus of de subsidiairebeschermingsstatus, of zorgen zij voor de omstandigheden waaronder de toegang tot dergelijke programma's gewaarborgd is.

*Artikel 35***Repatriëring**

De lidstaten kunnen personen die internationale bescherming genieten en die gerepatriëerd wensen te worden, bijstand verlenen.

HOOFDSTUK VIII

ADMINISTRATIEVE SAMENWERKING

*Artikel 36***Samenwerking**

Elke lidstaat wijst een nationaal contactpunt aan en deelt het adres daarvan mee aan de Commissie. De Commissie stelt de andere lidstaten van deze gegevens in kennis.

De lidstaten nemen in overleg met de Commissie alle passende maatregelen om een rechtstreekse samenwerking en uitwisseling van gegevens tussen de bevoegde instanties tot stand te brengen.

*Artikel 37***Personeel**

De lidstaten zorgen ervoor dat de instanties en andere organisaties die deze richtlijn uitvoeren de nodige opleiding ontvangen en wat de informatie betreft die zij uit hoofde van hun werk verkrijgen, gebonden zijn aan geheimhouding als omschreven in de nationale wetgeving.

HOOFDSTUK IX

SLOTBEPALINGEN

*Artikel 38***Verslagen**

1. Uiterlijk op 21 juni 2015, brengt de Commissie verslag uit aan het Europees Parlement en de Raad over de toepassing van deze richtlijn en stelt zij eventueel noodzakelijke wijzigingen voor. Deze wijzigingsvoorstellen hebben bij voorrang betrekking op de artikelen 2 en 7. De lidstaten doen de Commissie alle nuttige informatie toekomen om dat verslag uiterlijk op 21 december 2014 te kunnen opstellen.

2. Na de indiening van het verslag brengt de Commissie ten minste om de vijf jaar verslag uit aan het Europees Parlement en de Raad omtrent de toepassing van deze richtlijn.

*Artikel 39***Omzetting**

1. De lidstaten doen de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in werking treden om uiterlijk op 21 december 2013 aan de artikelen 1, 2, 4, 7, 8, 9, 10, 11, 16, 19, 20, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34 en 35 te voldoen. Zij delen de Commissie de tekst van die bepalingen onverwijld mee.

Wanneer de lidstaten die bepalingen vaststellen, wordt in de bepalingen zelf of bij de officiële bekendmaking daarvan naar deze richtlijn verwezen. In de bepalingen wordt tevens vermeld dat verwijzingen in bestaande wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen naar de bij deze richtlijn ingetrokken richtlijn, gelden als verwijzingen naar de onderhavige richtlijn. De regels voor die verwijzing en de formulering van die vermelding worden vastgesteld door de lidstaten.

2. De lidstaten delen de Commissie de tekst mee van de belangrijkste bepalingen van nationaal recht op het door deze richtlijn bestreken gebied.

*Artikel 40***Intrekking**

Richtlijn 2004/83/EG wordt voor de door deze richtlijn gebonden lidstaten ingetrokken met ingang van 21 december 2013, onverminderd de verplichtingen van de lidstaten met betrekking tot de in bijlage I, deel B, genoemde termijn voor de omzetting in nationaal recht.

Voor de door deze richtlijn gebonden lidstaten gelden verwijzingen naar de ingetrokken richtlijn als verwijzingen naar de onderhavige richtlijn en worden deze gelezen volgens de concordantietabel in bijlage II.

*Artikel 41***Inwerkingtreding**

Deze richtlijn treedt in werking op de twintigste dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

De artikelen 1, 2, 4, 7, 8, 9, 10, 11, 16, 19, 20, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34 en 35 zijn van toepassing vanaf 22 december 2013.

*Artikel 42***Adressaten**

Deze richtlijn is gericht tot de lidstaten overeenkomstig de Verdragen.

Gedaan te Straatsburg, 13 december 2011.

Voor het Europees Parlement

De voorzitter

J. BUZEK

Voor de Raad

De voorzitter

M. SZPUNAR

BIJLAGE I

DEEL A

Ingetrokken richtlijn

(bedoeld in artikel 40)

Richtlijn 2004/83/EG van de Raad

(PB L 304 van 30.9.2004, blz. 12)

DEEL B

Termijn voor omzetting in nationaal recht

(bedoeld in artikel 39)

Richtlijn	Omzettingstermijn
2004/83/EG	10 oktober 2006

BIJLAGE II

Concordantietabel

Richtlijn 2004/83/EG	Deze richtlijn
Artikel 1	Artikel 1
Artikel 2, inleidende formulering	Artikel 2, inleidende formulering
Artikel 2, onder a)	Artikel 2, onder a)
—	Artikel 2, onder b)
Artikel 2, onder b) tot en met g)	Artikel 2, onder c) tot en met h)
—	Artikel 2, onder i)
Artikel 2, onder h)	Artikel 2, onder j), eerste en tweede streepje
—	Artikel 2, onder j), derde streepje
—	Artikel 2, onder k)
Artikel 2, onder i)	Artikel 2, onder l)
Artikel 2, onder j)	Artikel 2, onder m)
Artikel 2, onder k)	Artikel 2, onder n)
Artikel 3	Artikel 3
Artikel 4	Artikel 4
Artikel 5	Artikel 5
Artikel 6	Artikel 6
Artikel 7	Artikel 7
Artikel 8, leden 1 en 2	Artikel 8, leden 1 en 2
Artikel 8, lid 3	—
Artikel 9	Artikel 9
Artikel 10	Artikel 10
Artikel 11, leden 1 en 2	Artikel 11, leden 1 en 2
—	Artikel 11, lid 3
Artikel 12	Artikel 12
Artikel 13	Artikel 13
Artikel 14	Artikel 14
Artikel 15	Artikel 15
Artikel 16, leden 1 en 2	Artikel 16, leden 1 en 2
—	Artikel 16, lid 3
Artikel 17	Artikel 17
Artikel 18	Artikel 18
Artikel 19	Artikel 19
Artikel 20, leden 1 tot en met 5	Artikel 20, leden 1 tot en met 5
Artikel 20, leden 6 en 7	—

Richtlijn 2004/83/EG	Deze richtlijn
Artikel 21	Artikel 21
Artikel 22	Artikel 22
Artikel 23, lid 1	Artikel 23, lid 1
Artikel 23, lid 2, eerste alinea	Artikel 23, lid 2
Artikel 23, lid 2, tweede alinea	—
Artikel 23, lid 2, derde alinea	—
Artikel 23, leden 3 tot en met 5	Artikel 23, leden 3 tot en met 5
Artikel 24, lid 1	Artikel 24, lid 1
Artikel 24, lid 2	Artikel 24, lid 2
Artikel 25	Artikel 25
Artikel 26, leden 1 tot en met 3	Artikel 26, leden 1 tot en met 3
Artikel 26, lid 4	—
Artikel 26, lid 5	Artikel 26, lid 4
Artikel 27, leden 1 en 2	Artikel 27, leden 1 en 2
Artikel 27, lid 3	Artikel 28, lid 1
—	Artikel 28, lid 2
Artikel 28, lid 1	Artikel 29, lid 1
—	Artikel 29, lid 2
Artikel 28, lid 2	Artikel 29, lid 2
Artikel 29, lid 1	Artikel 30, lid 1
Artikel 29, lid 2	—
Artikel 29, lid 3	Artikel 30, lid 2
Artikel 30	Artikel 31
Artikel 31	Artikel 32, lid 2
—	Artikel 32, lid 2
Artikel 32	Artikel 33
Artikel 33	Artikel 34
Artikel 34	Artikel 35
Artikel 35	Artikel 36
Artikel 36	Artikel 37
Artikel 37	Artikel 38
Artikel 38	Artikel 39
—	Artikel 40
Artikel 39	Artikel 41
Artikel 40	Artikel 42
—	Bijlage I
—	Bijlage II

RECTIFICATIES

Rectificatie van Verordening (EG) nr. 661/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 betreffende typegoedkeuringsvoorschriften voor de algemene veiligheid van motorvoertuigen, aanhangwagens daarvan en daarvoor bestemde systemen, onderdelen en technische eenheden

(Publicatieblad van de Europese Unie L 200 van 31 juli 2009)

Bladzijde 14, artikel 20, derde en vierde alinea:

in plaats van: „Artikel 13, lid 15, en artikel 14, en punt 1, onder a), iii), punt 1, onder b), iii), en iv), punt 2, onder c), punt 3, onder a), iii), punt 3, onder b), iii), punt 3, onder c), iii), punt 3, onder d), iii), punt 3, onder e), iii) en punt 3, onder f), i), van bijlage III zijn van toepassing met ingang van 20 augustus 2009.

Punt 1, onder a), i), punt 1, onder b), i), punt 2, onder a), punt 3, onder a), i), punt 3, onder b), i), punt 3, onder c), i), punt 3, onder d), i), punt 3, onder e), i) en punt 3, onder f), ii), van bijlage III zijn van toepassing met ingang van 1 november 2014.”

te lezen: „Artikel 13, lid 15, en artikel 14, en punt 1, onder a), iii), punt 1, onder b), iii), en iv), punt 2, onder c), punt 3, onder a), iii), punt 3, onder b), iii), punt 3, onder c), iii), punt 3, onder d), iii), punt 3, onder e), iii) en punt 3, onder f), ii), van bijlage III zijn van toepassing met ingang van 20 augustus 2009.

Punt 1, onder a), i), punt 1, onder b), i), punt 2, onder a), punt 3, onder a), i), punt 3, onder b), i), punt 3, onder c), i), punt 3, onder d), i), punt 3, onder e), i) en punt 3, onder f), i), van bijlage III zijn van toepassing met ingang van 1 november 2014.”

Bladzijde 17, bijlage II, deel B, de zin na tabel 2:

in plaats van: „Voor winterbanden worden de grenswaarden van tabel 2 vermeerderd met 1 kg/ton.”

te lezen: „Voor winterbanden worden de grenswaarden van tabel 1 en tabel 2 vermeerderd met 1 kg/ton.”

Abonnementsprijzen 2011 (excl. btw, incl. verzendkosten voor normale verzending)

<i>Publicatieblad van de Europese Unie</i> , L- en C-serie, uitsluitend papieren versie	22 officiële talen van de Europese Unie	1 100 EUR per jaar
<i>Publicatieblad van de Europese Unie</i> , L- en C-serie, papieren versie + dvd (jaarlijks)	22 officiële talen van de Europese Unie	1 200 EUR per jaar
<i>Publicatieblad van de Europese Unie</i> , L-serie, uitsluitend papieren versie	22 officiële talen van de Europese Unie	770 EUR per jaar
<i>Publicatieblad van de Europese Unie</i> , L- en C-serie, dvd (maandelijks) (cumulatief)	22 officiële talen van de Europese Unie	400 EUR per jaar
<i>Supplement op het Publicatieblad van de Europese Unie</i> (S-serie: Overheidsopdrachten en aanbestedingen), dvd, verschijnt één keer per week	Meertalig: 23 officiële talen van de Europese Unie	300 EUR per jaar
<i>Publicatieblad van de Europese Unie</i> , C-serie „Vergelijkende onderzoeken”	Taal (talen) van het (de) vergelijkende onderzoek(en)	50 EUR per jaar

Het abonnement op het *Publicatieblad van de Europese Unie*, dat in de officiële talen van de Europese Unie verschijnt, is verkrijgbaar in 22 verschillende taalversies. Het abonnement omvat de L-serie (Wetgeving) en de C-serie (Mededelingen en bekendmakingen).

Ieder abonnement geldt slechts voor één enkele taalversie.

Overeenkomstig Verordening (EG) nr. 920/2005 van de Raad, bekendgemaakt in *Publicatieblad L 156* van 18 juni 2005, waarin is bepaald dat de instellingen van de Europese Unie tijdelijk niet verplicht zijn om alle rechtsbesluiten in het lers te redigeren en in die taal bekend te maken, worden de in het lers opgestelde nummers van het *Publicatieblad* apart verkocht.

Het abonnement op het *Supplement op het Publicatieblad van de Europese Unie* (S-serie: Overheidsopdrachten en aanbestedingen) omvat alle 23 officiële taalversies op één meertalige dvd.

Op verzoek kunnen de abonnees op het *Publicatieblad van de Europese Unie* eveneens de verschillende bijlagen van het *Publicatieblad* ontvangen. De abonnees worden op de hoogte gebracht van het verschijnen van bijlagen door middel van een „Bericht aan de lezer” in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Verkoop en abonnementen

Abonnementen op verscheidene niet-kosteloze publicaties, zoals het abonnement op het *Publicatieblad van de Europese Unie*, zijn verkrijgbaar bij onze verkoopkantoren. Een lijst met verkoopkantoren is te vinden op het volgende internetadres:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_nl.htm

Via EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) heeft u direct en gratis toegang tot het recht van de Europese Unie. Op deze website kunt u het *Publicatieblad van de Europese Unie* raadplegen. U vindt er eveneens de verdragen, de wetgeving, de jurisprudentie en de voorbereidende wetgevende besluiten.

Meer informatie over de Europese Unie is te vinden op de volgende website: <http://europa.eu>

Bureau voor publicaties van de Europese Unie
2985 Luxemburg
LUXEMBURG

NL